

Ladonja

VJERSKI INFORMATIVNO-KULTURNI LIST | 5/352 | GODINA XXXIV | CIJENA 10 KN

SVIBANJ 2015.

DJEVICE, MAJKO I SLIKO
CRKVE, MOLI ZA NAS!

Poštovani čitatelji,

pri kraju najljepšega mjeseca, mjeseca svibnja, došli smo i do kraja vazmenoga vremena koje je posebno opečaćeno lijepim i važnim blagdanom Duhova ili Pedesetnice. Uvijek se s radošću spominjemo onog izvanrednog silaska Duha Svetoga na apostole koji su stvarno nakon tога događaja doživjeli jedno ohrabrenje i izaslali iz svojih strahova i nesigurnosti te hrabro i bez straha navještali vjeru u Isusa Uskrsloga i u Njegovu Radosnu vijest. S pravom taj blagdan zovemo i rođendanom Crkve jer se Crkva predstavlja svijetu. Crkva nije Crkva ako ostane zatvorena u samu sebe, ako postane dovoljna samoj sebi, ili ako se bavi samo sama sa sobom. Dojmljiv je nastup učenika u Jeruzalemu tога dana. Oni su svjedočili vjeru u Isusa Krista tako da ih je svatko mogao razumjeti. Pitanje koje nam se danas postavlja jest: kako to da se mi danas ne razumijemo, bez obzira što nam je isti materinski jezik? Kako to da se ne možemo složiti oko najbitnijih stvari, ni u našem društvu, a, nažalost, često ni u vlastitim obiteljima, iako govorimo istim jezikom? Razmišljujući o događaju Duhova, jedno je sigurno: apostoli stvarno govore iz

uvjerenja, oni su za tu riječ, koju svjedoče, spremni dati život, što su kasnije svojim životom i potvrdili. Valja razmisliti o tome koliko te naše silne riječi prate i naša djela i što smo mi spremni žrtvovati za vjeru u Isusa Krista ili za neke vrednote koje nastojimo riječu izreći. U govoru apostola bila je prisutna smo jedna nakana i želja – navijestiti spasenje – Radosnu vijest svakome čovjeku koji se u tome trenutku našao u Jeruzalemu. Možemo li mi danas reći da je i naš govor lišen svake sebičnosti, oholosti, zavisti ili samodopadnosti i da nam je jedini i pravi cilj spasenje ljudi s kojima se susrećemo? Za svakoga od nas bilo bi, vjerujem, korisno o tome razmisliti jer ćemo na taj način najviše pomoći cjelokupnoj Crkvi, čiji smo članovi. Vrijeme, koje nam predstoji prebogato je lijepim događajima i svečanostima u mnogim našim mjestima. Blagdan Presvetoga Trojstva podsjeća nas na sliku pravoga Boga u koju mi kršćani vjerujemo. Slika koja nije stvorena po mojoj vjeri, već je to slika Boga koji je ljubav, a na nama je odgovornost da ta prava, ispravna slika bude prisutna u ovom vremenu i svijetu u kojem živimo. I ove ćemo godine doživjeti ljepotu blagdana Tijelova i tijelovskih procesija koje nećemo doživjeti samo kao turističku atrakciju i neizbjegljivi folklor. Bilo bi dobro da to bude znak da smo kršćani i vjernici svjesni svoje odgovornosti. Da nismo vjernici samo u

crkvi i sakristiji, već da svojim zalaganjem nastojimo doprinijeti boljem životu u našim mjestima. Tijelovske procesije upravo stoga imaju svoju važnu poruku. Poštovani čitatelji, vjerujem da će i dolazak sv. oca Franje u susjednu nam Bosnu i Hercegovinu, u Sarajevo, donijeti toliko potrebnu nadu, vjeru i mir ovim našim prostorima. Ako nismo u mogućnosti biti tamо, lijepo je biti tamо i svojom molitvom.

Lipanj mjesec važan je i poseban za našu Porečku i Pulsku biskupiju jer ćemo, nadamo se, doživjeti svećeničko ređenje u pulskoj katedrali za trojicu đakona, kao i svečanosti njihovih mladih misa. Ponosni smo na te događaje jer oni znače život naše mjesne Crkve. Neka Bog obdari milošću naše mlade svećenike i neka ova slavlja budu poziv mladima da se odazovu Božjem pozivu i da se naša Crkva raduje novim duhovnim zvanjima. Sve te događaje i Ladonja će nastojati najaviti i pratiti pa ujedno zahvaljujemo svima vama, poštovani čitatelji, koji nas nastojite podsjetiti na ove i druge događaje u svim našim župnim zajednicama.

IMPRESUM

Pokrenuo Antun Hek, od lipnja do listopada 1972. listić – prilog obiteljskog časopisa Kana, samostalno izlazi od Božića 1981.

Osnivač:

Biskupski ordinarijat Porečke i Pulskog biskupije

Glavni urednik:

Vilim Grbac

Zamjenik glavnog urednika:

Željko Mrak
Blaž Bošnjaković, Vilim Grbac,
Ilija Jakovljević, Tomislav Milohanić, Željko
Mrak

Adresa uredništva:

Dobrilina 6, 52000 Pazin, tel: 052/624-863,
ladonja@biskupija-porecko-pulsko.hr

List izlazi 12 puta godišnje

Grafičko oblikovanje i priprema:

David Ivić

Tisk/Nakladnik:

Josip Turčinović d.o.o., Pazin

Žiro račun:

2380006-1147003243

Devizni račun

ESB: CHR22 70010000-09166144

IBAN: HR7324020061100107336

SWIFT ESBC HR 22

UDK ISSN

282 : 379.8

ISSN 1330-5018

Naslovnica: Foto: Tedi Brajković

Papa Franjo zaredio 19 svećenika, među kojima je i Hrvat fra Stjepan Brćina

VATIKAN Ne slaviti misu užurbano, ne držati dosadne propovijedi, nikada ne odbiti krštenje onome tko ga traži, biti milosrdan te radije se svidati Bogu nego samima sebi – preporuke su pape Franje koje je izrekao u homiliji u bazilici svetoga Petra u Vatikanu, na misi svećeničkog ređenja devetnaestorice kandidata – među kojima je i jedan Hrvat, konvencionalac fra Stjepan Brćina – na Nedjelju Dobroga Pastira i 52. svjetski dan molitve za duhovna zvanja, 26. travnja, prenosi Radio Vatikan. Podsjecajući da je Isus "jedini veliki svećenik Novoga saveza", ali u kojem čitav narod postaje "svećenički", Papa je istaknuo da Gospodin svejedno izabire pojedince, kako bi javno u Crkvi u Njegovo ime izvršavali istinsku svećeničku službu na korist svih ljudi, nastavljajući njegovo poslanje učitelja, svećenika i pastira. Biskup "riskira" i izabire svećeničke kandidate, "kao što je Otac riskirao sa svakim od nas", napomenuo je papa Franjo. Ovo je hrana za Božji narod: da vaše homilije ne budu dosadne, da stižu sve do srca naroda, jer proizlaze iz vašega

srca – budući da ono što njima gorovite jest ono što imate u srcu. Tako se prenosi Božja riječ i tako će vaša pouka biti radost i podrška Kristovim vjernicima. Neka mimorirs vašega života bude svjedočanstvo, primjer koji izgrađuje, potaknuo je Papa novoređenike, upozoravajući da su riječi bez primjera prazne; puke ideje koje nikada ne dotiču srce, nego čak i čine zlo. Kad slavite misu, budite svjesni onoga što činite. Nemojte brzati! Naslijedujte ono što slavite – nije to umjetni obred, napomenuo je Papa. Nemojte nikada odbiti krštenje onomu tko ga traži! Sakramentom pokore otpuštate grijehu uime Krista i Crkve. "A ja vas uime Isusa Krista, Gospodina, i njegove zaručnice, svete Crkve, molim da se ne umorite biti milosrdni", rekao je Papa novoređenicima. "U ispjovedaonici ste da oprštate, a ne da osuđujete! Naslijedujte Oca koji se nikada ne umara oprštati", rekao im je Papa. „Svjesni da ste izabrani među ljudima, izvršavajte Kristovu svećeničku službu u radosti i ljubavi, želeteći se svidjeti jedino Bogu, a ne samima sebi.“ "Imajte uvijek pred očima primjer Dobroga Pastira, koji nije došao da bude služen, već služiti" i koji nije "ostao u svojoj ugodi", već je izlazio, tražio i spašavao one koji su se izgubili, potaknuo je u homiliji papa Franjo. (KA)

DOM NA NEBESIMA (ili i na zemlji)

"Ne zadržavaj se sa mnom jer još ne uziđoh Ocu, nego idи mojoj braći i javi im: Uzlazim Ocu svomu i Ocu vašemu, Bogu svomu i Bogu vašemu" (Lv 20,17). "U domu Oca mojega ima mnogo stanova. Da nema, zar bih vam rekao: 'Idem pripraviti vam mjesto! Kad odem i pripravim vam mjesto, ponovno ću doći i uzeti vas k sebi da i vi budete gdje sam ja.' (Lv 14,2-3). "Bog ima (i na zemljii!) mnogo stanova i daje nam ih, samo treba vjerovati u Božju providnost" - životno je svjedočanstvo jednog bračnog para, sad već djeda i bake.

Vjera! Kako je bogata ta riječ!

Sto li tko pod njom misli? Kakav je to spektar misli? Koliko je vjera misaona ili emotivna stvarnost, a koliko iznenadenje? Koliko je prošlost, koliko sadašnjost, koliko budućnost i koliko prelijevanje iz jednog vremena u drugo ili treće? Iako takvo nešto nisam prvi put čuo, na poseban me način protresla gore citirana izjava iskusnog bračnog para. To je vjera ne samo u neku daleku (eshatološku) budućnost, nego u Božju sadašnjost. Naime, ova je izjava u slobodnom citatu glasila da Bog ima stanove ovdje na zemlji koje netko drži u svom vlasništvu (ili na čuvanju!) da ni sam ne zna pravu svrhu tog stana ili kuće. Treba imati vjeru i moliti. I Bog, kad je to za nas dobro, usliša našu molitvu i potrebu za stanom: takne vlasnika stana i on nam ga iznajmi za nama prikladan novac (što uopće ne mora biti profitabilno!) ili čak na neko vrijeme bez naplate. Je li to odveć pojednostavljeni i naivno vjerovanje? Je li to zaglupljivanje i lažna utjeha? Nekakva igra? Kažu ovi vjernici da nije. Kažu da se čudom otvori mogućnost i za jedno vrijeme stambeno pitanje bude riješeno. Za neko vrijeme. I opet dok je Božja volja. A

onda treba opet moliti i pouznavati se u Božju pomoć, Božju providnost i strpljivo čekati. I Bog se pobrine. Možda ne tako da nam da stan kakav si mi umislimo u svojoj glavi i u okolišu kakav mi sanjam, ali svakako dade onakav kakav nam je u tom trenutku dostatan. Poznam ljudе koji godinama traže prikladan stan ili kuću za svoju obitelj, zauzeti su vjernici, pa kako to da Bog još uvijek čeka? Nukan humanim razlozima i poticajima koje slušah u Evangeliju ili primjerima svetaca u više sam navrata pomogao ljudima doći do krova nad glavom i moram priznati da se pitam jesam li htio preteći Boga? Jesam li htio biti bolji od Boga? Nisam li trebao pustiti da im se On sam očituje? Ne bi li bilo bolje za njih da su se molili Bogu, a ne meni i da im je On našao smještaj? Istina je da sam tada mislio da se Bog poslužio sa mnom da im da smještaj, ali se pitam gledajući što je iz tog "čuda" proizašlo, kakvi su rezultati, moram se pitati što je doista pravo? Volum čitati "Novi svijet" (časopis fokolara) baš zbog takvih i sličnih svjedočanstava konkretnе vjere i konkrenih primjera. Dira me ta vjera koja svjedoči o pouzdanju iznad (opravdane!) računice i osvjedočenju u Božje djelovanje. Jedna obitelj živjela je godinama u nevjerojatna 32 metra kvadratna stana. Djeca su se množila: troje (od tada brojim jer postaje neizdrživo u tako malom prostoru), četvero, petero, šestero... I tek onda, konačno, povoljno kupuju veliku staru kuću koju nadograđuju, preuređuju... dvorište! Doduše, izvan grada i gradskih pogodnosti. E, pa ne mogu ti biti i ovce i novac u istom času! Je li tu bio Bog na dječju? Nedavno smo obojili sakristiju. Majstor je radio baš od srca i zdrušno je tim djelom davao Bogu slavu. Nisam samo ja to shvatio. No, ovih sam dana opazio mnoge šare po zidu, što me u prvi mah ozlovilo. A onda me preplavila sreća jer sam postao svjestan da su šare došle od činjenice da je "moja" sakristija veoma prometno mjesto,

da se tu puno toga događa, mnogi se tu susreću, "guraju", mnogo je djece u "diru" i naravno da su zidovi ogrebeni...I to je divota, sreća, dar Božji! Takvi su također zidovi mojih poznanika i vjernika koji imaju punu kuću djece! I neka su! Samo kad bi ih bilo što više! Sjećam se da su i u mojoj roditeljskoj kući zidovi uvijek bili ogrebeni, čoškovi okrnjeni...Ali kod nas je bujao život. Mislim da su svi Božji stanovi takvi: i ovdje na zemlji i gore na Nebu.

"Svjetiljka u noći"

Slušao sam emisiju na Hrvatskom kataličkom radiju "Svjetiljka u noći" kad je voditelj inzistirao razgovarati s majkama mnogobrojne djece. Ako sam dobro zapamtio, jedna ih ima dvanaestero, druga četrnaestero... Glasovi su tih majki tako vedri, životni, mlađahni... Po inerciji misli očekivao sam turobne, istrošene, umorne glasove...kakve često slušam u raznim emisijama, javljanjima slušateljica.

Prebrojio sam obitelji s više djece koje osobno poznajem: to je već jedan grad - samo što su raspršeni posvud i utopljeni u moru 3 ili 4-članih obitelji. Poštovani čitatelji! Vjerujte i vi u providnost Božju, tj. da Bog računa na vas da u Njegovo ime iznajmite, čak i besplatno, stan ili (dio)kuće mnogočlanoj obitelji. Imat ćete radost da će vam taj prostor biti pun života, zidovi pošarani i ogrebeni, čoškovi okrnjeni...a vaša srca ispunjena Božjim blagoslovom. Jamčim vam da ćete biti mnogo puta ljuti, svašta ćete vam padati na pamet... Ali, nakraju ćete ipak biti sretni. Sve ćete nevaljalo zaboraviti, a ponos da ste Bogu iznajmili stambeni prostor usrećivat će vas preko svih negativnosti, i to zauvijek. I sigurno će vam Gospodin uzvratiti preobilno: "Dajte i dat će vam se: mjera dobra, nabijena, natresena, preobilna dat će se u krilo vaše jer mjerom kojom mjerite i vama će se zauzvrat mjeriti" (Lk 6,38) – takav vas, dakle, stan čeka na nebesima.

Svjetlost

Svjetlost je važan biblijski motiv, privilegirana slika kojom se u Bibliji izriče sve dobro, pa i sam Bog. Već u prvim redcima Knjige Postanka čitamo kako svjetlost nastaje po Božjoj riječi: „Neka bude svjetlost“, kao počelo svega stvaranja. Stari pisci nisu znali objasniti kemijske i biološke procese koji ovise o sunčevoj svjetlosti, nisu ih znali egzaktno protumačiti, ali su jako dobro naslučivali da život svijeta ovisi o svjetlosti. Stoga, u slikovitom izvješću o sedam dana stvaranja, svjetlost prethodi nastanku svakoga života.

Iz lica izbija svjetlost

I Stari i Novi zavjet obiluju tekstovima u kojima svjetlost znači i Božju prisutnost. Jedan je od takvih i tekst u kojem se izvještava o Mojsijevu boravku na gori Sinaj, gdje mu se Bog objavio predavši mu deset zapovijedi. Izlazak 34,29 kaže: „Napokon Mojsije siđe sa sinajskog brda. Nije ni znao da iz njegova lica, zbog razgovora s Gospodinom, izbija svjetlost.“ Svjetlost što izbija iz Mojsijeva lica postala je zanimljiv ikonografski motiv, neki će slikari tu svjetlost prikazati kao zrake svjetlosti što izbijaju iz Mojsijeve glave, a drugi, poput primjerice Michelangela, tu će svjetlost prikazati u obliku rogova, zbog starog latinskog prijevoda koji je višeiznačnu hebrejsku riječ „qaran“ (isijavanje, ali i rog) preveo jednoznačnom latinskom riječju „cornua“ (rogovi). Poruka je jasna: Mojsije je nakon razgovora

s Bogom na gori Sinaj blistao. Ovaj tekst govori puno više od priče o predaji deset Božjih zapovijedi, on je aktualan, govori i o nama jer nam ilustrira što molitva čini na čovjeku. Ako je molitva razgovor s Bogom, čovjek se, svjestan Božje prisutnosti u svojoj molitvi, natapa tom prisutnošću, i po molitvi, poput Mojsija, pred drugim ljudima blista. Nije to vrišteće blještavilo već sjaj ljubavi za Boga i čovjeka. Molitva preobražava čovjeka, a Sveti pismo sugerira nam u ovom tekstu o Mojsiju da se po iskrenoj i dubokoj molitvi čovjek i fizički mijenja, te nakon molitve – sjai.

Svjetlost vodi k spoznaji

Kod evanđelista Mateja 5,16, slika se proširuje: „Tako neka svjetli vaša svjetlost pred ljudima da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima.“ Svjetlost je dar, ona ne izvire iz čovjeka, nego mu je dana. Zbog toga ona nije instrument čovjekove slave, već upućuje na hvalu Bogu. Dobra djela, kao izraz ljubavi za bližnjega, svjetlost su jer donose život svijetu i po njima drugi mogu upoznati izvor, Boga. Svjetlost se tako otkriva i kao izvor svake spoznaje, i nije bez razloga osjet vida povezan sa spoznavanjem. Tako, primjerice, u grčkom jeziku glagoli „vidjeti“ i „shvatiti“ imaju isti korijen. No, ta spoznaja, prema evanđeljima, nije svrha samoj sebi, već svoj puni smisao ima u hvali Boga. Tek se ovdje put svjetla zaokružuje jer je čovjekov odgovor

zahvalnosti Bogu pravi odgovor ljubavi koja je spoznala i prihvatala dar.

Ljubav je svjetlost

Svjetlost nije nipošto nešto apstraktno. Naprotiv, jedino je konkretna ljubav pravi znak Božje svjetlosti jer „tko veli da je u svjetlosti, a mrzi brata svojega, u tami je sve do sada“ (1 Iv 2,9). No, reći će evanđelist Ivan, ne vole svi svjetlost jer svjetlost razotkriva i ono što nije dobro na čovjeku (Ivan 3,20). Možda nam ova misao može protumačiti nelagodu koju neki osjećaju pred vjerom, pred evanđeljem, te ga unaprijed odbijaju? Takav strah proizlazi iz čovjekove nespremnosti da se suoči sam sa sobom pred Bogom. No, iz perspektive Božjeg milosrđa, takav je strah neutemeljen. Svjetlost će razotkriti ono što nije dobro na čovjeku, ali u kontekstu Božjeg milosrđa. Svjetlost neće od zla učiniti dobro, ali će pomoći čovjeku da na ruševinama starog izgradi novog čovjeka, dostoјnog svog ljudskog i vjerskog poslanja. Stoga, ni najgori se grešnik ne mora bojati svjetla, Bog ionako sve zna i sve mu je moguće te može učiniti da nova svjetlost zasine iz tame ljudskog srca (2 Kor 4,6). Pavlove riječi u poslanici Efežanima 5,8-9 vrijede za svakog čovjeka u svaku vrijeme: „Da, nekoć bijaste tama, a sada ste svjetlost u Gospodinu: kao djeca svjetlosti hodite.“

EUROPA U OKOVIMA STRAHA

Ako idemo tražiti riječ koja će najjasnije opisati stanje u svijetu i u Europi posljednjih mjeseci, onda je ta riječ „strah“. Pogledamo li lica ljudi koji na trošnim čamcima prelaze Mediteran, na njihovim se licima ogleda strah. Strah ih je otjerao iz vlastitih domova, strah ih je pratio tijekom plovidbe, strah ih obuzima pred neizvjesnom budućnošću na obali. Na licima je tih jadnika gotovo opipljiv onaj osjećaj koji najdublje može raniti ljudsku dušu, a to se događa kada čovjek osjeti da je svima na teret, da ga svi doživljavaju kao suvišnoga, da je bio balast kod kuće, kod poznanika, i sada u nepoznatome svijetu, kod neznanaca.

Dvoličnost politike

Ako su ti ljudi dočuli izjavu engleskog premijera kako je spremjan brodovima i osobljem sudjelovati u izbjegličkoj drami na Sredozemlju, sprječavati isplavljanje izbjeglica ili ih spašavati u moru, ali pod uvjetom da te izbjeglice ne dođu u Englesku, onda dobivaju konačnu potvrdu da njihovi osjećaji i njihov strah odražavaju realno stanje stvari. Ova izjava premijera zemlje koja se predstavlja gotovo kao koljekva demokracije zorno pokazuje cje-lukupnu problematiku s kojom se Europa trenutno suočava s obzirom na izbjegličke valove iz zemalja sjeverne Afrike. Takvi stavovi ne samo da ne dolikuju modernim visokorazvijenim zemljama koje se diče visokim stupnjem zaštite ljudskih prava, nego su apsolutno neprihvatljivi s točke gledišta jednog elementarnog humanizma. Štoviše, postoji opasnost da takve stave prihvate i neke druge zemlje i zatvore granice izbjeglicama, ali će predstavnici tih istih zemalja već sutra na sav glas kritizirati neke druge zemlje i predbacivati im ksenofobiju i netoleranciju. Kao da se mislima vraćamo na Bleiburg kada je en-

gleskoj politici bilo važnije ostvariti neke strateške političke ciljeve, nego spašavati tisuće ljudi od križnog puta.

Očekujući bumerang

Mnogi Europljani, naime, opravdavaju neku netrpeljivost prema muslimanima nakon nedavnih zločina koje je počinila tzv. islamska država. Terorizam koji ona provodi ne ograničava se samo na eliminaciju pojedinaca ili, putem terora, slanjem političkih poruka. Ova je vrsta terorizma puno perfidnija. Glavni je cilj sijanje straha u što šire slojeve društva. U duše ljudi unijeti stalni osjećaj straha, to je glavni cilj. Ljudi koji su obuzeti strahom postaju pasivni, nesposobni reagirati na zločin ili reagiraju s velikim zakašnjenjem. Imajući u vidu kako na sve to reagiraju zemlje pogodene takvim oblikom terorizma te na izjave nekih vodećih premijera, stječe se dojam kao da je takav oblik terorizma postigao barem djelomični uspjeh. Ne samo što ih, očito, strah ili političke računice sprječavaju da riješe problem u korijenu, tamo gdje terorizam i nasilje tjeraju ljudi iz njihovih domova, nego iz tih istih razloga nisu do kraja spremni suočiti se s posljedicama terora. Elementarno poznavanje povijesti ukazuje na to da će se negativne posljedice takvog ponašanja vratiti svima nama poput bumeranga.

Kakva raspodjela tereta?

Mi u Hrvatskoj, a pogotovo u Istri, možemo ubrzo postati sljedeća destinacija kamo će stizati valovi izbjeglica. I čisto sumnjam da bismo mogli ili, bolje rečeno, smjeli, poput „svemoćnog“ engleskog premijera, otkazati gostoprимstvo ugroženim ljudima. Stoga je važno da se na takvo što pripremimo. Jedno je sigurno: Europska će unija prije ili kasnije dobar dio tereta zbrinjava-nja izbjeglica pokušati nametnuti drugima,

kao što sada djelomično čini s Italijom koja je prva na udaru preživjelih. Neka „pravila igre“ takve eventualne situacije trebalo bi definirati unaprijed. I to je zadatak hrvatskih predstavnika u institucijama EU. Jer, ako nekoliko tisuća izbjeglica predstavlja-ju „preteški“ teret Engleskoj i ugrožavaju njezin identitet i ekonomsku stabilnost, kako će se to odraziti u malenoj Hrvatskoj i Istri? Sve mi se čini da se i ovoga puta neki „veliki“ igraju vatrom koju će zatim morati gasiti neki „maleni“.

Pust Betlehem?

Crkveni predstavnici već su se u više navrata oglasili s ciljem osvješćivanja europskih političara kako se tu ne radi o političkim strategijama nego o zahtjevima humanosti. Nekakva apriorna ksenofobija prema drugima i drugaćijima nema mjesta u kršćanskom svjetonazoru. Ako ništa drugo, a onda zbog činjenice da je kršćanstvo univerzalna religija u kojoj svi imaju pravo na jednaku zaštitu. Ali i zato jer je kršćanstvo nastalo na temelju solidarnosti ljudi raznih svjetonazoru, boje kože i vjeroispovijesti. Navodim riječi jednog njemačkog političara koji je rekao: „Pokušajte si predstaviti božićnu štalicu rođenja Kristova bez Sirijaca, Židova i izbjeglica. Ostaje prazna štalica, ostaju samo vol i magarac.“ Očito-vao se na taj način u pogledu više-manje javnih istupa nekih grupa u Njemačkoj protiv doseljenika, izbjeglica, muslimana i svih „nepoželjnih“. Očitovao se na taj način protiv prijeteće islamofobije, ali i netole-rancije u odnosu na sve useljenike. Dakle, sada se od Europe traži da pokaže svoju humanost i kršćansku dušu, ako je još ima. Inače će se naš europski Betlehem pokazati jednako bezdušan kao onaj koji nije imao prenoćište za izbjeglicu koju se zvao Krist.

DRUŽBA SESTARA MILOSRDNOG ISUSA

Davatelj karizmi, Duh Sveti, neprestano pomlađuje Crkvu – zbog tog razloga izabrao je novo djelo koje treba zagrliti cijeli svijet. Na svetkovinu Duhova Bog stavlja pred sv. Faustinu djelo koje je potpuno nadilazi i zato joj kao pomoć šalje bl. Mihaela Sopoćka, koji će postati njezin isповједnik i duhovnik i biti Isusova produžena ruka u ovome djelu – djelu ustanovljenja pobožnosti Božjem Milosrđu, koja će se sastojati od molitve Krunice Božjem Milosrđu, ustanovljenja blagdana Božjeg Milosrđa, Devetnice Božjem Milosrđu te osnutka nove redovničke zajednice. On će postati i osnivač naše Družbe sestara Milosrdnog Isusa, čija je beatifikacije bila 28. rujna 2008. g. u Bialymstoku (Poljska).

Sv. Faustina zapisala je u svome Dnevniku: "Taj svećenik vođen je Duhom Božjim. Prozro je tajnu moje duše, čak najskrivenije stvari koje postojahu između mene i Boga, i o kojima još ni s kim nisam bila razgovarala, i to stoga jer ih ni sama nisam posve razumjela i jer mi Gospodin nije bio izričito zapovjedio o njima govoriti. Tajna je ova da Bog traži redovničku zajednicu, koja treba propovijedati Božje milosrđe i izmoliti ga svijetu. Kada me je svećenik upitao imam li o tom nadahnuća, uzvratih da nisam dobila nikakve jasne naputke. Ipak, tada iznenada dođe posebno svjetlo u moju dušu i ja spoznadoh da Gospodin govori kroz tog svećenika." (Dn 436/437)

«Isuse, uzdam se u Tebe»

Naša Družba sestara Milosrdnog Isusa redovnički je institut. Osnovana je 1941. godine u Vilnu (Litva), zajednički život sestara započet je u Myszliborzu (Poljska) 25. kolovoza 1947. g., a zajednica je potvrđena na papinskom pravu 31. svibnja 2008. godine. Duhovnost naše družbe ima oslonac u molitvi «Isuse, uzdam se u Tebe». To znači da računamo na Njega, na Njegovu snagu, na Njegovu pomoć. Naša družba temelji se na poslanju svete sestre Faustine. Karizma je Družbe slavljenje, naviještanje i moljenje Božjeg milosrđa za cijeli svijet. Pozvane smo da u Crkvi slavimo Boga, u Presvetom Trojstvu Jedinoga, u otajstvu Njegova milosrđa, osobnim posvećenjem i ukazivanjem ljudima na Božje milosrđe koje se u punini objavilo u osobi Isusa Krista. Sv. Faustina junački je znala poslušati Boga: "Od danas punina Boga je svugdje, uvijek i u svemu." Njena se bezgranična poslušnost pokazuje pogotovo kad je zbog unutarnjih uvjerenja željela napustiti zajednicu, a nije to učinila jer nije dobila suglasnost nadređenih ili nijednog od isповједnika. To ju je stavilo u stanje duhovnog mučeništva i agonije jer je Gospodin Isus postao sve više i više

izražen. Kako vrijeme prolazi, sv. Faustina znala je bolje razumjeti zahtjeve Gospodina Isusa i svoju ulogu u ovome djelu. Ojačana duhovnom vizijom u siječnju 1937. "Danas mi je Gospodin predstavio u duhu samostan Božjeg Milosrđa. Tamo sam vidjela veliki duh, ali sve siromašno i vrlo skromno. O moj Isuse, Ti mi dopuštaš duhovno susretati te duše, a možda neću nikada zakoračiti tim mjestom. Ali neka je blagoslovljeno Tvoje Ime, i neka bude po Tvojoj Volji. (Dn 892), podržava rad žrtve i molitve uvjerenja da se Družba mora osnovati, čak i bez njezine fizičke prisutnosti u njoj. U posljednjim tjednima života ispunjena je mirom, svijesču da je ispunila misiju koja joj je povjerena i vjerom u Isusove riječi: "Ja sama nadoknadit ću sve što ti nedostaje" (Dn 435.), kao i unutarnjim uvjerenjem da njezina misija neće završiti smrću, nego da je ona samo početak.

Utočište kod Boga

Nakon Faustinine smrti vlč. Sopoćko se osjećao odgovornim za realizaciju Djela Milosrđa, ali je upamtio Faustinine riječi da s time ne žuri. Tako se on u to vrijeme bavio znanstvenim i odgojiteljskim radom, trudio se oko priznanja blagdana Božjeg Milosrđa i izdavao sličice i brošure o Milosrdnom Isusu. Rat nije zaustavio njegove aktivnosti, naprotiv, bio je uzrok povećane pastoralne aktivnosti. Ljudi su tražili utočište kod Boga, u vrtlogu sve pustoši koja se događala oko njih. Ideja Božjeg milosrđa osvojila ga je za cijeli život. Godine 1941. dolazi k vlč. Sopoćku jedna studentica, Jadviga Osinska, i govori da se odlučila posvetiti službi Premilosrdnog Spasitelja i osnovati novu družbu ili nešto slično s ciljem veličanja Boga u Njegovu beskrajnom milosrđu. Nedugo zatim dolazi Izabela Naborowska, a godinu dana kasnije još četiri djevojke. Od veljače 1942. godine vlč. Sopoćko započinje s formacijskim susretima s kandidatkinjama, a 11. travnja

1942. godine u Vilnu šest prvih kandidatkinja polaže zavjete čistoće, siromaštva i poslušnosti. Mi, sestre, volimo reći da je sv. Faustina naša duhovna majka koja se uvijek brine za nas jer je već za života sve patnje prikazivala za novu družbu, a vlc. Sopočko je naš otac, koji se cijelo vrijeme, sve do svoje smrti 1975. godine, brinuo za nas. Umro je na glasu svetosti 15. veljače 1975. godine u Białymostku (Poljska), na Faustinin imendan. Dana 25. kolovoza 1947. dvije sestre, s. Faustina Osiuńska i s. Benigna Naborowska, započele su zajednički život u Myśliborzu. Osnivanje matične kuće u Myśliborzu podudara se s rođendanom sv. Faustine. Sestre su shvatile ovu činjenicu kao jasan znak Božje milosti te da će se sama sv. Faustina brinuti za njih i zagovarati ih. Uskoro ih je i osnivač posjetio. U svojim je sjećanjima napisao: "U redu, kao što je prorekla (s. Faustina), sve se točno tako ispunilo. A kada sam u Vilniusu 1944. godine (16. studenog) navečer prihvatio privatne zavjete prvih šest kandidatica u drvenoj kapeli redovnica karmeličanki, ili kada sam tri godine kasnije došao do prve kuće u Mysliborzu, bio sam zadivljen nevjerojatnim sličnostima s onim što mi je rekla s. Faustina."

Moljenje Božjeg Milosrđa za cijeli svijet

Karizma je naše družbe slavljenje, naviještanje i moljenje Božjeg Milosrđa za cijeli svijet. Družba je kontemplativno-aktivna. Naše su sestre pozvane da u Crkvi slave Boga, u Presvetom Trostvu Jedinoga, u otajstvu Njegova Milosrđa, kroz osobno posvećenje i ukazivanje ljudima na Božje Milosrđe, koje se u punini objavilo u osobi Isusa Krista. Svoju karizmu ostvarujemo diljem svijeta, služeći Bogu u ljudima. Radimo u školama, vrtićima, staračkim domovima, s ovisnicima, mladima, s majkama i napuštenom djecom. Vodimo duhovne vježbe i tečajeve nove evangelizacije. Želimo ići ukorak s vremenom, naviještati Božje milosrđe na sve načine koje, naravno, prilike današnjeg vremena dopuštaju. Nastojimo kult Milosrđa širiti na svim poljima evangelizacije. Geslo je Družbe: Isuse, ja se uzdam u Tebe!, a naš pozdrav glasi: Uzdajmo se u Gospodina!

U Hrvatskoj od 23. rujna 1999. godine

Naše sestre djeluju u Hrvatskoj od 23. rujna 1999. godine. Najprije smo došle u Dugu Resu. Danas u Hrvatskoj djeluju tri sestre, dvije Hrvatice i jedna Poljakinja, dvije Hrvatice nalaze se u Poljskoj, jedna novakinja, a jedna sestra sprema se za polaganje vječnih zavjeta. U Hrvatskoj sestre imaju dva samostana: u Dugoj Resi i Puli. U Puli se naš samostan nalazi u sklopu Kuće sv. Polikarpa, doma za izbjeglice i prognanike iz Bosne i Hercegovine i staračkog doma. Ovdje djeluju s. Jaira Udovičić i s. Jana Komenda. Svakodnevno se susrećemo sa samoćom i bolešću ovih ljudi te u njima nastojimo buditi povjerenje u Božje milosrđe. U Domu djelujemo i kao duhovni animatori: brinemo se za sakramentalni život štićenika Doma, razgovaramo s njima, vodimo ih na sv. misu koja je u našoj kapeli Milosrdnog Isusa. Vodimo molitvenu zajednicu Štovatelja Božanskog Milosrđa u Puli, jednom mjesečno posjećujemo molitvenu zajednicu Štovatelja u Vodnjanu te se brinemo kao duhovni animatori i za evangelizacijsku zajednicu „Radnici Milosrdnog Isusa“ koja vodi Tečajeve nove evangelizacije po Hrvatskoj. Naše poslanje i želja jest i da ovdje u Istri donesemo veliko otajstvo Božjeg milosrđa svugdje gdje nas Milosrdni Isus odvede.

Isuse, uzdam se u Tebe!

Proslava blagdana sv. Leopolda Mandića

PAMIĆI Blagdan sv. Leopolda Bogdana Mandića proslavljen je u utorak 12. svibnja u njemu posvećenoj kapelici u selu Pamići, nedaleko Žminja, misnim slavljem koje je predvodio vlc. Atilije Krajcar. To je jedina kapela posvećena tom velikom hrvatskom svetcu na području Porečke i Pulsko biskupije. Vlc. Krajcar je u propovijedi spomenuo neke značajne točke iz životopisa sv. Leopolda, posebno naglasivši da je on u životu živio evanđelje, iskazivao ljubav prema bližnjemu vodeći ljude k Bogu. Poznatom rečenicom „moje srce je preko mora“, ovaj nam je svetac uzor u ljubavi i prema svome, prema rodnoj grudi, kulturi i svojoj svetoj vjeri, istaknuto je u propovijedi. Kapela sv. Leopolda u Pamićima nastala je preuređenjem štalice na imanju obitelji Krajcar. Uredili su je Ivan, Josip, Mario, Atilije, Marija, Zlatko, Antun i Rudi u spomen na roditelje Ivana i Katarinu Krajcar, a posvećena je 17. 2. 1988. Na obiteljskom je imanju nakon umirovljenja nekoliko godina živio pok. vlc. Ivan Krajcar, pa je tih godina u kapeli misa služna gotovo svakodnevno. Nakon njegove smrti imanje, pa tako i kapela, vlasništvo su Brune Krajcaru, poznatog istarskog kantautora. Misa se sada održava samo povremeno, u posebnim prigodama. Sveti Leopold Mandić (Herceg-Novi, Boka kotorska, 1866. – Padova, 1942.) drugi je kanonizirani hrvatski svetac, svećenik, kapucin, poznat isповjednik i promicatelj jedinstva kršćana.

ŽUPE DOLENJA VAS, BOLJUN I VRANJA

Vjernici se rado uključuju u humanitarne akcije. Za poplavljena područja u Gunji pomogli su novčano i sakupljanjem higijenskih potrepština. Vjeroučiteljica Ksenija Šćulac s vjeronaučnom skupinom izradila je čestitke za koje su vjernici u Dolenjoj Vasi darovali novčani prilog. Ta su sredstva uplaćena za djecu Gunje.

Župa sv. Martina Dolenja Vas

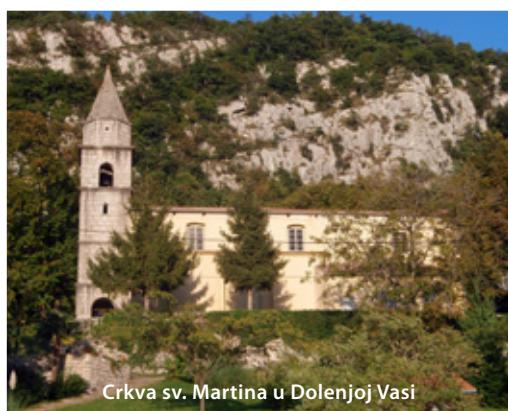
Župa je postojala u 16. stoljeću, ali godina osnivanja nije poznata. Posvećena je sv. Martinu biskupu. Bila je glagoljska, o čemu svjedoče glagoljički natpisi. U župi se nalazi šest crkava: crkva sv. Martina u Dolenjoj Vasi, crkva sv. Ivana evanđelista u Dolenjoj Vasi, crkva BDM od Svetе Krunice u Gorenjoj Vasi, crkva sv. Lovre

mučenika u Semiću, crkva sv. Stjepana prvomučenika u Lesićini i crkva sv. Josipa u Lupoglavu. Nekada je postojala i crkva sv. Petra u Lesićini. Župna crkva sv. Martina biskupa izgrađena je 1808. g. na mjestu starije crkve iz 16. st. U starijoj crkvi nalazio se očuvan glagoljički nadgrobni natpis s imenima župnika, graditelja, župljana i godinom 1551. Danas se taj natpis nalazi iza glavnog oltara. Crkva je obnovljena 1969. g. i 2008. g. U crkvi iza oltara je muzej u kojem su izložene stare misnice i staro liturgijsko posuđe.

Župa ima oko 500 stanovnika. U prošloj godini bilo je 1 krštenje, 6 sprovoda, a vjenčanja nije bilo. Dugo godina župnik je bio vlč. Božo Milanović koji se sada nalazi u svećeničkom domu u Puli. Nakon vlč. Bože izmijenilo se više župnika: vlč. Bernard Jurjević, vlč. Ilija Pavlović, vlč. Vladimir Brizić. Sadašnji je župnik don Jure Purkić. Osim Dolenje Vasi ima još 2 župe: Boljun i Vranju.

Župa sv. Jurja Boljun

Boljun se nalazi na brežuljku iznad Boljunskega polja na 110 m nadmorske visine. Od 15. do 17. stoljeća imao je svoje sude, župana i zakone, pisalo se glagoljicom, o čemu svjedoče glagoljički natpisi. U njemu je živjelo do 130 obitelji. U mjestu se još može vidjeti srednjovjekovni kaštel koji je građen od 11. do 17. stoljeća. Župa Boljun ima 4 crkve: župnu crkvu sv. Jurja u Boljunu, crkvu BDM od Karmela u Opatiji u Boljunskom polju, crkvu sv. Fabijana i Sebastijana u Boljunu, crkvu sv. Kuzme i Damjana u Boljunu. Ispod Boljuna, pokraj izvora „Studenac“, nalaze se ostaci crkve sv. Petra iz 14. stoljeća. Na ruševnom zidu naziru se freske. U knjizi „Libro delle doti“ zapisano je: „Neža, nekoć žena pokojnog Benka Vidičića, odredila u svojoj oporuci da njene kćeri Jele i Jelena – ili oni koji budu držali njen posjed – moraju pod obvezom dati svake godine 24 žbana vina na blagdan Uzašašća našega Gospodina i da to vino moraju dopremiti do crkve sv. Petra, gdje

Crkva sv. Martina u Dolenjoj Vasi

Pogled na Boljun

Crkva sv. Jurja u Boljunu

će ga nakon mise razdijeliti među vjernike koji se budu zatekli uz tu crkvu, da bi se pomolili za njenu dušu i za duše drugih njenih pokojnika.“

Godine 1933. upraviteljem župe Boljun postaje svećenik Federico (Mirko) Vecchiet rodom iz Trsta. Uz župu Boljun imao je i župu Paz. Propovijedao je na hrvatskom i talijanskom jeziku, brinuo se za svoje župljane i govorio im kako smo na ovom svijetu putnici prema pravoj domovini u vječnom životu kod Boga i da se za tu domovinu moramo spremati dobrim djelima, djelima ljubavi i milosrđa. Godine 1942. prestaje upravljati župom Paz zbog slabašnog zdravlja. Godinu dana kasnije njemački vojnici odvode ga u logor u Dachau. Tamo umire 1944. g. U blizini crkve, na jednom brežuljku, nalazi se kalvarija.

Sagrađena je 1914. godine. Uređuje je i čisti Mario Mohorac. Ove je godine na Veliki petak bio organiziran Križni put od crkve sv. Jurja u Boljunu do Kalvarije. Župa je posvećena sv. Jurju i svoga zaštitnika slavi 23. 4. Župa broji oko 200 stanovnika. Prošle je godine u župi bilo 7 sprovoda, 1 vjenčanje i 1 krštenje. Župna crkva sv. Jurja nadograđena je 1640. g. na mjestu starije crkve, obnovljena je 1895. te 1969. g.

Župa sv. Petra i Pavla Vranja

Župa se nalazi u blizini Tunela Učka. Posvećena je sv. Petru i Pavlu. Osnovana je 1102. g. Imala 2 crkve: župnu crkvu sv. Petra i Pavla u Vranji i crkvu sv. Križa u Brestu pod Učkom. Crkva je nadograđena 1832. g. na stariju crkvu iz 15. st. U crkvi se nalaze freske. Srušena je 1944. g., a obnavljana 1959. i 1997. Župa broji oko 140 stanovnika. Prošle godine bilo je 6 sprovoda, ni jedno krštenje ni vjenčanje.

Župni zbor

U župama Dolenja Vas i Boljun djeluju mješoviti župni zborovi koji nedjeljom prate misna liturgijska slavlja. Župni zbor Dolenje Vasi broji 12 članova. Probe se održavaju četvrtkom u 20 h. Zbor vodi gđa Marija Kos iz Kosovske Mitrovice. Prošle je godine sudjelovao na susretu zborova u Gologorici, a pretprošle godine po prvi put na susretu u Pazu. Kad je u Borutu bio župnik p. Job Mikolić, zbor je često surađivao s borutskim zborom pa je zajedno pjevalo u Borutu, Rovinju i Dolenjoj Vasi. Nedavno je zbor bio na hodočašću u Mariji Bistrici. U Boljunu zbor broji oko 10 članova. Vodi ga s. Biserka Kos.

Župno vijeće

Župe imaju župna pastoralna vijeća koja se sastaju više puta godišnje, ponekad odvoje-

no, a ponekad zajedno sve tri župe. Dogovaraju se oko čišćenja, izgradnje i obnove crkvenih objekata, proslave zaštitnika župe, proslave blagdana Božića, Uskrsa, prve pričestti, krizme i dr. Članovi su: župa Dolenja Vas: Aldo Andrejević, Ljiljana Andrejević, Srećko Andrejević, Jasmina Ladika, Boris Ladika, Atilio Paškvalić, Valter Pulić i Edo Uljanić. Župa Boljun: Deana Jačić Buretić, Vesna Kurelić, Darko Šimetić, Danijel Matijašić, Dragan Francetić, Radojka Jurman, Josip Feranda i Majda Ivić.

Župa Vranja: Marčelo Tomaško, Aldo Škopeta, Josip Baričević, Marija Uljanić i Marija Zrinčak.

Događanja u župi

Nedjeljom su mise u Boljunu u 9 h, u Dolenjoj Vasi u 10,30 h, u Vranji u 12 h. Svake je prve nedjelje u mjesecu nakon svete mise klanjanje. Prije mise redovito se u Dolenjoj Vasi moli Krunica zahvaljujući Atiliju i Mariji Paškvalić. U došašću su u Boljunu bile zornice, a u korizmi pobožnost Križnog puta. Župnik često organizira gledanje biblijskih filmova u župnoj dvorani u Boljunu. Svake su druge godine krizma i prva pričest. Prošle je godine u župama bila krizma. U Boljunu je bilo 5 krizmanika, u Dolenjoj Vasi (zajedno s krizmanicima iz Vranje) 9. Nakon krizme don Jure je organizirao jedan izlet za krizmanike u Poreč i Rovinj. Krizmanici su se rado odazvali. Ove godine bila je prva pričest u Boljunu (3 prvpričesnika) i Dolenjoj Vasi (14 prvpričesnika). Prvpričesnici iz Vranje pričestili su se u Dolenjoj Vasi. Nakon pričesti imali su kratak igrokaz i otpjevali dvije pjesmice.

Aktivnosti mladih

Prošle su se godine održavali susreti mlađih u Boljunu za odlazak u Dubrovnik.

Crkva sv. Petra i Pavla u Vranji

Naši mladi u Dubrovniku

Muzej u crkvi u Dolenjoj Vasi

Odazvalo ih se 7. Sada se održavaju susreti za odlazak na susret s papom Franjom u Sarajevo. Već se dvije godine organizira proslava sv. Nikole u župama: 2013. u Dolenjoj Vasi, a 2014. u Boljunu. Uglavnom se dobrovoljno uključe vjernici u suradnji sa župnikom kako bi pripremili poklone za djecu, a djeca sudjeluju u misnom slavlju pjesmom i molitvom i nakon mise igrokažima i pjesmama. Oko priredbe pobrine se vjeroučiteljica Jasmina Ladika. Za Božić se redovito u Dolenjoj Vasi priprema kratak program (igrokaz i pjesme) kako bi razveselili župljane i čestitali Božić jedni drugima. Jedne su godine djeca na Sv. Stjepana gostovala i nastupala u Borutu. Svake nedjelje na misi čitaju djeca i mlađi. Na blagdan sv. Petra i Pavla u Vranji i Velike Gospe u Boljunskom polju pjevali su Davor i Vesna Terzić. U župama su više puta Donato i Daniele održali kateheze.

Caritas

Vjernici se rado uključuju u humanitarne akcije. Za poplavljena područja u Gunji

pomogli su novčano i sakupljanjem higijenskih potrepština. Vjeroučiteljica Ksenija Šćulac s vjeroučiteljicom je skupinom izradila čestitke za koje su vjernici u Dolenjoj Vasi darovali novčani prilog. Ta su sredstva uplaćena za djecu Gunje. Župnik dobije bobove od Caritasa pa ih daruje potrebnima.

Nedavna proslava

Prošlog je mjeseca u župi Boljun proslavljen Sv. Juraj, zaštitnik župe. Župnik je pozvao vlc. Josipa Peteha da vodi misno slavlje. Župljani su zajedno sa župnikom, nakon svete mise, pripremili domjenak za sve prisutne.

Bršljanovica

Povodom obilježavanja Dana hrvatskih mučenika u subotu 30. kolovoza 2014. godine u 9 h po drugi je put organizirano hodočašće do zloglasne jame Bršljanovice. Ona se nalazi na području zvanom Kras, s lijeve strane Bafove štale i Moljevih dvora u podnožju Planika, i dubine je oko 95 metara. Tijekom II. svjetskog rata jama je

postala stratište mnogih hrvatskih ljudi ovoga kraja i šire koji su bez ikakvog suda ili dokazane krivnje skončali svoj životni put na brutalan i bezobziran način te bili živi bačeni u jamu. Između mnogih mučenika i mučenica spominje se Zlatka Supljina iz Boljuna, tada 23-godišnjakinja čiji je mlad život prekinut 1943. godine mučeničkom smrću od strane barbara, tadašnjih gospodara života i smrti. U 10,30 h u spilji, tzv. zatvoru, uz upaljene svijeće u spomen na sve naše mučenike, predvođene bl. Miroslavom Bulešićem, slavljena je sveta misa. Misu je predvodio mjesni župnik vlc. Jure Purkić uz koncelebraciju vlc. Jeronima Jokića, župnika iz Marčane. Nakon svečane svete mise vjernici su obišli samu jamu i pomolili se, uz želju da se okupe i sljedeće godine kako se takva zlodjela iz povijesti ne bi nikada zaboravila i kako bi pokazali da su kršćani, da poštaju žrtve svih režima i nedemokratskih sustava.

Riječ župnika

Na ovim sam župama dvije godine i osjeća se pomak naprijed. U svim trima župama imamo i suradnike koji su voljni pomoći župniku. Nedjeljom najviše vjernika dolazi u Dolenju Vas, oko 60 ljudi. U Boljunu dolazi oko 40 vjernika, u Vranji oko 20. U župama ima više starije populacije. Ima i mlađih, ali se slabo odazivaju. Najviše ljudi dolaze kada im trebaju sakramenti.

Istaknuti vjernici laici u župi

U svim aktivnostima župa sudjeluju mnogi vjernici, od kojih kao prve među jednakima izdvajamo sljedeće osobe: u Boljunu pomažu obitelj Šimetić (Darko i Nives), obitelj Trope (Nevenka i Predrag), obitelj Mohorac (Mario, Natalia i Marijan) i Radojka Jurman. U Dolenjoj Vasi pomaže obitelj Pulić (Valter, Nevija, Ana i Alen), obitelj Ladika (Boris, Irene i Jasmina), obitelj Andrejević (Aldo i Ljiljana) i ostali po potrebi. U Vranji pomažu Darinka Zrinščak, Berta Paris i Marčelo Tomaško, u Brestu obitelj Baf. Oko čišćenja i uređenja crkve u Dolenjoj Vasi brine Nevija Pulić, u Lesišćini Nevija Gržinić, Nirvana Bernobić, Boris Kuharić i Lina Lampe, u Lupoglavi Marija Paškvalić, u Gorenjoj Vasi obitelj Andrejević (Josip i Margit), u Semiću Nada Krajcar i Dina Krajcar, u Vranji Darinka Zrinščak, a u Boljunu se mjesечно izmjenjuje nekolicina vjernika. Na području župa u PŠ Lupoglav rade dvije vjeroučiteljice: Ksenija Šćulac iz Buzeta i Jasmina Ladika iz Dolenje Vasi.

Rekli su ministranti – sakristani

Leon Belac

Rođen sam 2. 10. 2004. g. Živim u Lupoglavi. Sakristan sam pola godine jer želim pomoći svećeniku i potaknuti svoje vrš-

Sv. Nikola u Boljunu

njake da idu u crkvu. Volim biti sakristan i ministriram od sedme godine.

Leon Buršić

Rođen sam 21. 12. 2005. Živim u Seiniću. Ministrant sam od osme godine, a sakristan pola godine. Postao sam sakristan na poticaj svoga župnika da mu pomognem otvarati crkvu i pripremati sve potrebno oko oltara (vino, vodu i hostije). Volim pomagati i biti ministrant. Tako mogu biti blizu Isusa, a ove sam godine primio prvu pričest. Župnik i vjeroučiteljica Jasmina pripremali su nas cijelu godinu da što bolje upoznamo Isusa. Puno sam puta pitao don Juru kada će primiti Isusa. On mi je odgovorio: "Još malo" i došao je taj veliki trenutak, 17. 5. 2015., kada sam s radošću primio Isusa u svoje srce. Hvala mu.

Nenad Baričević

Živim u Vranji. Idem u 3. razred. Sakristan sam u Vranji. Jako sam sretan zbog toga jer je to za mene odgovoran zadatak. Svake nedelje idem na svetu misu i trudim se uvoditi red među ministrantima i pripremiti sve za misu.

Završeno 9. izdanje KMNL „Bl. Miroslav Bulešić“

PULA Na malonogometnom travnjaku Neokatekumenskog sjemeništa „Redemptoris Mater“ u Puli odigrano je posljednje kolo Katoličke malonogometne lige „Bl. Miroslav Bulešić“. Deveto izdanje ove lige u organizaciji Vijeća za mlade naše biskupije okupilo je pet ekipa s područja Pule, jednu iz Fažane i jednu iz mjesta Rakalj-Krnica. Na kraju lige organizirano je i završno druženje i čašćenje za sve ekipe. Posebni su gosti završnice bili prvotimci NK Istre koji su ekipama uručili zaslужene nagrade. Nagrade su podijeljene svim ekipama, a ona naj vrijednija, naslov prvaka, pripala je ekipi MNK „Sv. Antun“ iz Pule kojoj je ovo četvrti naslov u ligi. Drugopalsirana ekipa dolazi iz Župe sv. Ivana Krstitelja iz Pule, a treće je mjesto pripalo novoj ekipi koja dolazi iz Župe Gospe od Mora iz Pule. Nagrade za najbolje pojedince dobili su: kao najbolji igrač Mate Jadreško iz MNK „Sv. Antun“, kao najbolji strijelac Sebastijan Jokić iz ekipi Gospe od Mora i najbolji je golman iz iste ekipa Dino Crljenica. Vrijedan pehar za Fair Play otiašao je u vitrine ekipa FRAMA iz Pule, Župa sv. Antuna Padovanskoga. Završnica svih biskupijskih liga koja okuplja najbolje ekipe iz katoličkih liga Hrvatske, Bosne i Hercegovine te Crne Gore održava se u Bjelovarsko-križevačkoj biskupiji od 11. do 14. lipnja ove godine. Izvučene su već i skupine tog natjecanja tako da će pobjednik MNK „Sv. Antun“ snage odmjeriti u grupi A s pobjednikom iz Zadarske nadbiskupije, Vrhbosanske nadbiskupije te s domaćinom, Bjelovarsko-križevačkom biskupijom. Skupina se igra u dvorani osnovne škole u Vrbovcu, a utakmice su na rasporedu 12. lipnja. Uz nogometno natjecanje pripremljen je i kvalitetan duhovni sadržaj uz druženje mlađih po župama ove biskupije. Sretno našim predstavnicima na završnici i veselimo se novoj sezoni lige 2015./2016. uz veću brojnost i veću napetost! Sportski pozdrav do sljedećeg čitanja! (Mate Jadreško)

MIJAT GAVRAN

Naš dopisnik povodom Dana Grada Umaga primio nagradu za životno djelo

„Priznanje za moje gledanje kroz objektiv“

Cijeli mozaik mog bilježenja pretvorio se u bezgranični spektar zadovoljstva, od najmlađih do najstarijih o kojima sam pisao. Osjećajući njihovo zadovoljstvo, uvijek iznova dobivao sam neku unutarnju snagu i nadahnuće za moje poslanje. Božja je ruka očito iznad mene jer kako drugačije pojasniti određene situacije kad ste u vremenskoj stiscis s rokovima za predaju vijesti, odnosno izješća, a mnogo vam toga nedostaje, ponajprije vremena. Tada sve prepustam u ruke Svevišnjeg da bi rečenice same po sebi navirale u beskraj. Što to drugo može značiti nego Božju providnost.

Ovogodišnji je dobitnik nagrade Grada Umaga za životno djelo Mijat Gavran, novinar, koji već više od četrdeset godina objavljuje vijesti, izješća, osvrte i reportaže u različitim glasilima. No, u svom bogatom i osebujnom novinarskom opusu on je mnogim

člancima redovito prisutan i kao dopisnik biskupijskih medija, prvenstveno Ladonje, ali i službene mrežne stranice Porečke i Pulsko biskupije. Stoga je ovo dobra priroda da upoznamo osobu koja redovito, lijepo i nadahnuto, svojim fotografijama i zapisima, izvještava i o događajima iz života Crkve u umaškom kraju.

L: Dugi niz godina ‘slikom i perom’ bilježite sve značajne događaje u svojoj okolini, s posebnim naglaskom na sportska događanja. Kako je sve to počelo?

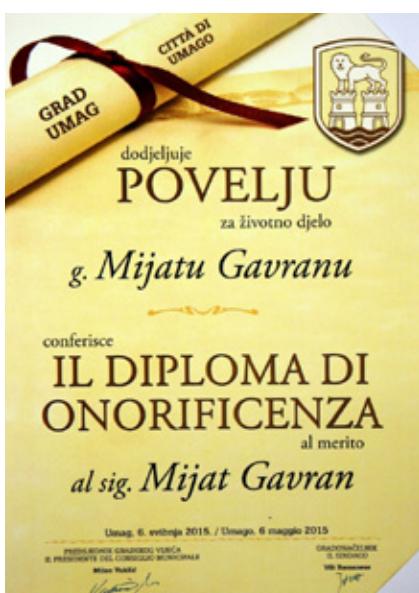
U osnovnoj je školi učiteljica zamijetila moju sklonost prema pisanju, poeziji te stihovnom i likovnom izričaju. Neki od radova bili su objavljivani u učeničkim časopisima te u tjednom prilogu lokalnih novina za učenike osnovnih škola. Međutim, za vrijeme srednjeg školovanja u Slavonskom Brodu sportu sam se, u mom slučaju nogometu, priklonio i tako je bilo sve do odlaska na odsluženje vojnog roka. Do odlaska u vojsku radio sam u brodskom „Đuri Đakoviću“, a i nakon povratka. Nastavio sam raditi u istom poduzeću koje potkraj svibnja 1971. izvodi radove u umaškoj Tvornici cementa. Pukom slučajnošću umjesto radnog kolege koji je u posljednji trenutak morao odustati od puta u Umag, pošao sam ja. Božja je to volja i eto me ovdje skoro četiri i pol desetljeća. U međuvremenu sam zasnovao bračnu zajednicu u Slavonskom Brodu 1972., zatim su se rađala dječica, u petogodišnjem vremenu dvojica sinova i kći. Tu je i dvoje unučića koji su osnovci i u središtu su našeg življenja, kako to inače biva u životu noniča. Supruga i ja završili smo u prijevremenoj mirovini, no u svemu je tome najvažnije da nas prati zdravlje, za što smo Bogu zahvalni.

Kao djelatnik slavonskobrodskog poduzeća za kratko sam vrijeme u cementari upoznao mnogo i danas mi dragih ljudi koji su na određen način obogatili moj život u novoj sredini. Gotovo da nema kutka Lijepe Naše iz koje nisam, opet kroničarskom poslu zahvaljujući, nekoga upoznao iz svih

Mijat Gavran

sfera življenja. Sugrađani bi mi često znali reći: „Kada sve to stigneš popratiti, pored redovnog radnog vremena?“ Naravno da to nije išlo bez odricanja i razumijevanja, ponajprije u obitelji, za moje bezbrojne izostanke i odsutnosti. Svaki je događaj podjednako vrijedan i ima svoje junake o kojima mi je bilo zadovoljstvo pisati. Ni sam ja baš najpozvaniji za taj dio posla jer sam po struci metalac, ali ljubav prema pisanoj riječi dovela me u te vode. Nikada me nitko ni iz jedne redakcije nije pitao za „diplomu“, a kao posebnost mogu „novinarskog“ početka jest suradnja sa zagrebačkim

Iva u “didinom elementu”

Vjesnikom, zanimljivo – pišući tekstove rukom. Ona se nastavlja u Sportskim novostima, Večernjem listu, Glasu Istre, listu La voce del popolo te negdašnjem glasilu SOUR-a Agroturist i većini regionalnih novina o aktivnostima njihovih sportaša za boravku u Umagu. Suradivao sam i s Radio Pulom, često se javljao na lokalnim postajama i na Radio Zagrebu. Od početka sam suradnik mjeseca Bujština koji je nedavno proslavio deset godina izlaženja. Upravo u tim novinama podijelio sam životne priče mnogobrojnih sugrađana o kojima sam pisao. Koliko god mi se pisanje u pojedinim trenutcima činilo zahtjevnim, posebice velike priredbe, sve bi to na kraju završavalо na dobro. Kako i ne bi, kad to svjedoči i Evandelje po Mateju (6,6.8) – „Otac tvoj, koji vidi u skrovitost ... zna što vam treba i prije negoli ga zaištete.“ U prisutnosti Onoga koji bdije nad nama sve je moguće

L: No, osim općedruštvenih, sportskih i drugih raznih tematika, pomno i vrijedno pratite događaje vjerskog života u Umaško-oprtaljskom dekanatu, tako da je medijski segment Biskupije, na poseban način Ldonja, pronašao u Vama dragocjena suradnika. Kako jedna takva aktivnost utječe na (duhovni) život praktičnog vjernika?

U dijelu svakodnevnih zbivanja koja je trebalo zabilježiti, posebice sportskih, a koja su većinom u dane vikenda, ostao sam uskraćen za svjedočenja nekim vjerskim događanjima. Nastojao sam biti njihovim dionikom i zabilježiti ih u priobalnom dijelu Umaško-oprtaljskog dekanata. Tu su suradnju inicirali župnici Sergije Jelenić, Vilim i Josip Grbac te don Rudi Koraca jer mi je trebalo ohrabrenja za tu vrstu suradnje, za razliku od one druge, ponajprije sportske. Imao sam, i danas je to slučaj, odlične suradnike u župnicima cijelog Dejanata. Njima sam se te vlč. Marijanom Bartolićem i Vjekoslavom Slokovićem duhovno obogaćivao, kao i moja obitelj, djeca i sada unuci. Otuda suradnja u vjerskom tisku koja bi mogla i trebala biti plodnija, no mislim da je vrijeme da se na tom pla-

nu pojave mlađi, za medijsko promicanje potrebnih nam vjerskih vrednotu.

L: Što za Vas, za Vaš život u sadašnjem trenutku, znači ova nagrada?

Svaka i najmanja nagrada, u kojem god obliku, ljudskom biću godi, a što meni znači – ovog trenutka teško mi je pronaći prave riječi. Uzvišen je to čin priznanja za sve ono što čovjek tijekom života radi, a njegova je vrijednost kada to oni s kojima živite i na taj način prepoznaju. Cijeli mozaik mog bilježenja pretvorio se u bezgranični spektar zadovoljstva, od najmlađih do najstarijih o kojima sam pisao. Osjećajući njihovo zadovoljstvo, uvjek iznova dobivao sam neke unutarnju snagu i nadahnuće za moje poslanje. Božja je ruka očito iznad mene jer kako drugačije pojasniti određene situacije kad ste u vremenskoj stisci s rokovima za predaju vijesti, odnosno izvješća, a mnogo vam toga nedostaje, ponajprije vremena. Tada sve prepustam u ruke Svevišnjeg da bi same po sebi rečenice navirale u beskraj. Što drugo to može značiti nego Božju prvidnost. Meni je zasigurno bilo teže raditi taj posao jer ostala je neispunjena želja, makar i izvanredno, završiti novinarstvo. Unatoč tome, uz Božju pomoć uspio sam ispuniti brojne zadatke koji su mi se činili teško ostvarivim. Moj je stil bio i ostao, mnogi će reći, vedar i afirmativan, bez „žutila“, a još manje tamnije nijanse. Kliko je to bilo ispravno, potvrđuje mi svaki komentar i čestitke mojih sugrađana, kao i onaj gromoglasni pljesak koji su mi uputili na svečanosti dodjele priznanja. Odzvana mi još uvijek u ušima, a za osjećaje i tada i danas riječi jednostavno nedostaju.

Uz pisanje istinsko mi je zadovoljstvo i fotografiranje koje sam eto spojio u svom obliju kioničarskog izričaja. Kao priznanje doživljavam kad me mnogi zamole za fotografiju koja bude objavljena u novinama, jer im se sviđa Nije li to svojevrsno priznanje za moje gledanje kroz objektiv...

Sretan sam što me, na neki način, u ovoj mojoj priči „slijedi“, možda je rano o tome govoriti, moja unučica Iva koja je napravila ove fotke, a ustoljoli i „škrabati“, kao i dida joj....

(Iz teksta prijedloga za dodjelu nagrade, koji je napisao doajen umaškog sporta profesor Juraj Radovčić)

Zadovoljstvo čitatelja i onih koji su bili temom njegova pisanja najljepša su mu nagrada i nadahnuće za svako sljedeće, novo bilježenje svega vrijednoga riječju i fotografijom, što mu je postalo životna svakodnevница. Istovremeno nije propuštao pisati i o svim amaterskim aktivnostima, od najmlađih do najstarijih u

S "didom na zadatku"

svojoj životnoj sredini, uglavnom poticajno. Bio je aktivan nogometar, sudac, delegat, a kasnije sve više kvalitetan i uspješan amaterski suradnik mnogih listova. Za to je često bio istican i pohvaljivan od profesionalnih suradnika – za svoj način praćenja i opisivanja događaja. Uz taj sportski dio, iskazuje se kao neumoran entuzijast u radu i praćenju svih vrsta događaja iz svakodnevnog života ove sredine. Za to stvaralaštvo, koje je uspio spojiti sa svojim radnim obvezama, dobivao je razna društvena, a pogotovo priznanja sportskih i inih udruga, društvenih organizacija te Grada Umaga, Bujštine, Buzeta i Istre. Recimo na kraju da je sklon zagonetaštvu, odnosno sastavljanju zagonetki, dugogodišnji je dobrovoljni darivatelj krvi i sudionik je Domovinskog rata, o čemu svjedoči i spomenica na to doba. Dodjela priznanja Grada Umaga potvrđuje njegovo dugogodišnje društveno i novinarsko djelovanje što Mijata Gavrana svrstava u amaterskog barda onoga po čemu ga mnogi (pre)poznaju: istarskog i uopće sportskog novinarstva.

KARDINAL BOZANIĆ NA OBLJETNICI BLEIBURŠKE TRAGEDIJE

»Tražiti istinu da ne bismo ostali zatvoreni u prošlost«

Svečano koncelebrirano misno slavlje u povodu 70. komemoracije žrtava Bleiburga i Križnoga puta predvodio je u subotu 16. svibnja na Bleiburškom polju u Austriji zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić. Organizator je komemoracije Počasni bleiburški vod, a organizator je liturgije uime Hrvatske biskupske konferencije i BK BiH Ravnateljstvo dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu na čelu s ravnateljem dr. Tomislavom Markićem, koji je pozdravio tisuće okupljenih hodočasnika.

Zamjena jednoga režima drugim, jedne totalitarističke vlasti drugom

U propovijedi je kardinal Bozanić podsjetio kako se ovih dana Europa i svijet

spominju 70. obljetnice završetka velikih patnji u II. svjetskom ratu. Dok je 1945. godine za zemlje Zapadne Europe nastupilo oslobodenje od totalitarističkih ideologija zla, u Hrvatskoj, kao i u nekim drugim zemljama Srednje i Istočne Europe, „došlo je do zamjene jednoga režima drugim, jedne totalitarističke vlasti drugom, dotadašnji nacifašizam zamijenio je komunizam. Za razliku od drugih zemalja kojima je završetkom II. svjetskog rata vraćena sloboda i demokracija, osvajanje vlasti od komunističkoga totalitarnog sustava za nas je značilo novi početak progona, zatvora i ubijanja nevinih ljudi; tu su jame i fojbe o kojima se nije smjelo govoriti, zatim sada već poznate i one još nepoznate i neistražene masovne grobnice i grobišta. Progoni i uklanjanje osoba nepodobnih režimu, osobito inteligencije koja nije dijelila marksističku ideologiju, čišćenje prostora od

onih koji su bili ili mogli postati prepreka za komunistički režim, drastično uskraćivanje temeljnih čovjekovih prava i gaženje dostojanstva ljudske osobe označilo je, u većemu ili manjemu intenzitetu, razdoblje režima koji se u Hrvatskoj urušio tek 1990. godine.“

Domoljubni antifašistički otpor

Kardinal Bozanić dodao je kako je posebno u nekim dijelovima Hrvatske, kao naprimjer u Istri, Hrvatskome primorju i Dalmaciji, domoljubni antifašistički otpor širokih masa u II. svjetskom ratu, koji je zaslужan za oslobađanje nacionalnoga teritorija u tome dijelu hrvatske zemlje, bio iskorušen i borborom komunista za osvajanje vlasti, kao i za provođenje marksističke revolucije. Puno je primjera da su isti ljudi, posebno katolički svećenici i vjernici laici, tijekom rata trpjeli i bili proganjeni od

fašista, a nakon rata od komunista, rekao je Kardinal, posebno istaknuvši istarskoga svećenika bl. Miroslava Bulešića, mučenika komunizma, ubijenog u Lanišću 24. kolovoza 1947. godine.

Zagrebački nadbiskup upozorio je kako se u našoj domovini, "posebno zadnjih godina, ponovno žele oživjeti sukobi i stare ideološke podjele za koje se vjerovalo da su dijelom prevladane; raspiruje se mržnja, nameće se netrpeljivost i isključivost. Naiime, nekima kao da je stalo produbljivati neistine ne bi li se produžio sukob i nasilje iz vremena totalitarizma. Nasuprot domoljubnom antifašističkom otporu iz II. svjetskog rata danas se pojavljuje neka nova ideologija antifašizma s diskursom iz pedesetih godina prošloga stoljeća koju ne nalazimo u suvremenosti drugih europskih zemalja. Izmišljanje neke fašizacije Hrvatske hrani tu ideologiju i daje joj priliku da se njezini promicatelji predstavljaju borcima protiv tih navodnih pojava, skrivajući pravu narav svoga djelovanja i ne dopuštaći da hrvatsko društvo raste u slobodi, zajedništvu i suživotu, u čežnji za napretkom, pravednošću i mirom, u otklonjenosti od svakoga totalitarizma".

Pustimo povijest povjesničarima

Kardinal je istaknuo kako je za suvremen, miran i skladan razvoj hrvatskoga društva potreban odmak i otklon od ideologija zla dvadesetog stoljeća: fašizma, nacizma i komunizma i poručio: "Pustimo povijest povjesničarima, bez straha pred istinom jer ideologije se boje istine i štite se promidžbom laži. Ne dopustimo ni da sjeme novih ideologija antifašizma i antikomunizma unosi nove stare podjele u našu svakidašnjicu. Kao vjernici pozvani smo, u vjernosti Evandelju, davati svjedočanstvo uvijek novog načina zajedništva. Danas smo se okupili na ovome polju gdje je, nakon završetka II. svjetskog rata, prije 70 godina, 15. svibnja 1945. godine, započela 'Bleiburška tragedija' hrvatskoga naroda, taj zločin protiv čovječnosti što ga je sustavno izvršila jugoslavenska vojska pod znakom crvene zvijezde petokrake. Na ovom polju počeo je Križni put koji je nastavljen u kolonama smrti, u neistraženim jamama i zloglasnim logorima; sve bez sudova, svjedoka i presuda, s ciljem da se žrtvama zatre svaki spomen i trag groba. O svemu se tome, od 1945. tijekom narednih 45 godina sve do demokratskih promjena u nas, nije smjelo ni govoriti, ni pisati. Strogo je određena *damnatio memoriae* – osuda na zaborav", rekao je Kardinal i dodao: "Bleiburg je sve do pada komunističkoga režima ostao mjestom gdje se ipak moglo progovoriti o žrtvama i organizirati spomen na taj sustavni masovni pokolj Hrvata i pripadnika drugih naroda koji je počeo na ovome polju, a nastavljen je na raznim

poznatim i još nepoznatim stratištima od Slovenije do Vukovara i Dubrovnika te još dalje. Stoga bleiburško okupljanje i bleiburški spomen ima posebno značenje i danas. Ono nam je i svjedok jednog vremena koje je nametalo šutnju, zatiralo pamćenje, širilo strah i kažnjavalo spomen."

"Istina će vas osloboediti"

Bleiburg i danas svjedoči o strahu koji se uvukao i proširio. Bojali su se mnogi, a čini se najviše naredbodavci i izvršitelji strašnih zločina. Zato je bilo uvedeno korjenito brišanje sjećanja i širenje laži sustavnom promidžbom. A Isus nam poručuje: "Istina će vas osloboediti", rekao je kardinal Bozanić i istaknuo: "Na ovome mjestu kao zagrebački nadbiskup postavljam pitanja: Bojimo li se istine? Vladaju li u Hrvatskoj snage koje ne žele da istina dođe na vidjelo? Kako inače objasniti nemar državnih institucija da se dođe do koliko je moguće potpuniye istine o svim žrtvama rata i porača, da se ispitaju sve jame, masovne grobnice i stratišta, da ih se dolično označi, da se svim žrtvama, bez obzira kojem narodu ili vjeroispovijesti pripadaju, te bez obzira na kojoj su strani ili bez strane pale, zajamče principijelno poštovanje?" Kardinal je istaknuo potrebu da se, koliko je moguće, popišu sve žrtve totalitarističkih ideologija zla, bez straha od istine na kojoj je strani bio veći broj stradalih. "U našoj zemlji, natopljenoj krvlju, važno je tražiti istinu da ne bismo ostali zatvoreni u prošlosti i stalno bili izlagani potpirivanju mržnje kojom se hrane ideologije zla. Očekujemo da se hrvatske institucije i pojedinci koji bi mogli tome pridonijeti zauzmu za sustavno iznošenje istine. Istina će nedvojbeno otkriti posljedice zločina, ali će dopustiti i da progovori nada, bez koje je budućnost zatvorena", poručio je kardinal Bozanić. Upozorio je da naše suvremeno polazište "ne smije biti u ideoškim sukobima II. svjetskog rata jer su ti sukobi porazili jednu vrstu nečovječnih ideologija, ali su za našu Domovinu ostavili na životu drugu vrstu nečovječne ideologije. Nama je uporište mlađe i čvršće, u vrednotama demokracije i zajedništva koje se živjelo i očitovalo u obrani Hrvatske u Domovinskom ratu." Vjernike je pozvao da Bleiburško polje gledaju vjerničkim srcem jer "ovdje, gdje je smrt ostavila duboke tragove, pred nama je rječita poruka nade." Nada, prosvijetljena Kristovom žrtvom, govori o Božjoj objavi u tom istom trpljenju i o Božjem milosruđu.

"Oprostiti i pomiriti se znači očistiti sjećanja od mržnje, zavade, želje za osvetom"

Kardinal je istaknuo i snažan poziv bl. kardinala Alojzija Stepinca na oprštanje i pomirenje koji je potvrdio svojim mučeničkim životom i smrću te ponovio riječi

sv. Ivana Pavla II. u Mariji Bistrici 3. listopada 1998. kako "oprostiti i pomiriti se znači očistiti sjećanja od mržnje, zavade, želje za osvetom, znači priznati bratom čak i onoga koji nam je nanio zlo, znači ne dopustiti da nas pobijedi zlo, nego zlo svladavati dobrim". "Nismo ovamo došli nošeni zlom, strahom i progostvom, nismo vođeni političkim motivima, nego smo tu kao djeca istoga milosrdnoga Oca koji nas je potaknuo na zajedništvo, na molitvu u radosti što smrt nema zadnju riječ, na istinu koja odjekuje u našoj čežnji za onim vrijednostima koje nadilaze prolaznost. Danas se nismo došli vratiti u prošlost i ostati u njoj, nego moliti za našu Domovinu, za naše obitelji, djecu i mlade. Samo ćemo tako biti osjetljiviji u zauzetosti za istinu koja oslobađa", poručio je kardinal Bozanić. U uvodnom dijelu programa komemoracije kardinal Bozanić predvodio je molitvu odrješenja na groblju Unterloibach s kojega je krenula procesija do oltarnog prostora na Bleiburškom polju gdje je molitveni predprogram animirao fra Ivica Vrbić, OFM Cap. Spomen-slavlje uveličao je Katedralni muški zbor iz Zagreba pod vodstvom maestra Miroslava Martinjaka, uz orguljsku pratnju Nevena Kraljića. Na misi je posluživala katedralna asistencija iz Zagreba koju čine bogoslovni Nadbiskupskoga bogoslovnog sjemeništa pod vodstvom ceremonijara dr. Denisa Barića. U nastavku komemoracije molitvu za žrtve islamske vjeroispovijesti predvodio je muftija dr. Aziz Hasanović, uslijedili su govor i polaganje vijenaca kod spomenobilježja. Program je vodila urednica vjerskoga programa HKR-a Tanja Popec, a izabrane tekstove čitao glumac Joško Ševo. Komemoracija je održana pod visokim pokroviteljstvom predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar-Kitarović i dr. Dragana Čovića, člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine iz reda hrvatskoga naroda. (ika / gk)

KONCERT DOBRIH VIBRACIJA

KRINGA U subotu 25.travnja 2015. u župnoj crkvi u Kringi održan je koncert duhovnih i uvijek popularnih skladbi. Gospodin Ćiro Gašparac, uz orguljašku pratnju g. Željka Puntijara, jedinstvenom izvedbom *Ave Maria J. S. Bach/Charles Gounod* otvorio je koncert. Organizator je ovoga koncerta gospodin Vinko Pinezić koji potječe iz ovoga kraja. Ovo je jedinstveno glazbeno iskustvo želio podijeliti sa žiteljima župe Kringa i okolnih sela. Gospodin Vinko Pinezić inicijator je i organizator restauracije crkve svetih Petra i Pavla u Kringi. Koncert je posvećen sjećanju na roditelje Anu i Ivana, koji počivaju u miru na groblju kraj crkve, gdje su pokopani prije 10 godina. Nakon *Ave Marije* slijedio je nastup MPZ Roženice iz Pazina koji su izveli skladbe *Va pensiero i Con te partiro*. Ćiro Gašparac hrvatski je pjevač-bariton poznat po mnogim hitovima slavonskog izričaja. Ćiro je pjevač koji u pjesmama iskreno progovara i ljudima daje dio svoje duše. Nastupao je na mnogim festivalima i turnejama po čitavom svijetu. Željko Puntijar cijeli se život bavi glazbom i

poznati je virtuoz na harmonici. U svojoj dugogodišnjoj karijeri svirao je u mnogim poznatim hrvatskim sastavima i pratio niz hrvatskih estradnih zvijezda u zemlji i diljem svijeta. U nastavku koncerta izveli su skladbe *Za mrvu tvoje ljubavi i What a wonderful world*. Slijedio je nastup doajena hrvatske glazbe. Mirko Cetinski uz pratnju Joška Banova izveo je skladbe *Zemljo moje sreće i Torna a surriento*. U nastavku je publiku u ispunjenoj crkvi mogla čuti MPZ Roženice u izvedbi skladbe *Gloria iz Misse brevis br.7*, zatim je Ćiro Gašparac zapjevao zajedno sa zborom Roženice *Amazing grace*, a uz orguljašku pratnju Željka Puntijara *Spavaj Marija i Fascination*. Mirko Cetinski i Joško Banov izveli su skladbe *Santa Lucia i O sole mio*, a zatim Ćiro Gašparac i Željko Puntijar *Spanish eyes i My way*. Za kraj je slijedila *Fala* u izvedbi Mirka Cetinskog i MPZ Roženice i *Rajska Djevo, kraljice Hrvata* u izvedbi Ćire Gašparca i zbora Roženice. (L)

Usubotu 25. travnja 2015. na srednjem mjesnom trgu u Vodnjanu održano je 19. izdanje Dječjeg festivala duhovne glazbe „Iskrice“. Nakon okupljanja i tonskih proba svi sudionici festivala uputili su se u župnu crkvu sv. Blaža gdje su nakon prigodnog nagovora župnika preč. Marijana Jelenića primili blagoslov s Presvetim. Program je vodio višegodišnji uigrani voditeljski dvojac – Ivana Pajković i Miroslav Jemrić. U protokolarnom dijelu publici i izvođačima uime organizatora obratila se Dragica Zadnik, predsjednica Hrvatskog katoličkog zbora „MI“ osnovne zajednice Vodnjan, koja je uz pozdrav sudionicima posebno naglasila zahvalnost Porečkoj i Pulskoj biskupiji, županiji istarskoj i Gradu Vodnjanu na potpori. Nakon kratkog obraćanja zamjenice gradonačelnika Vodnjana Rosane Biasiol Babić, natjecateljski dio festivala uz prigodnu je misao otvorio vodnjanski župnik i dekan Vodnjanskog dekanata preč. Marijan Jelenić. Od župnih zborova nastupili su: Zbor „Mali sv. Jurja“ iz Župe sv. Jurja na Starom Pazinu, Zbor „Egidije Bulešić“ iz vodnjanske Župe sv. Blaža te Zbor „Marijine zvjezdice“ iz Župe sv. Petra i Pavla iz Svetog Petra u Šumi. Od školskih zborova sudjelovali su: Zbor OŠ Vodnjan, združeni zborovi Osnovne škole Jure Filipovića iz Barbana i OŠ Petra Studenca iz Kanfanara, Zbor Osnovne škole Milana Šorge Oprtalj, Vokalna skupina OŠ Vladimira Nazora Pazin, Zbor Osnovne škole Jože Šurana Višnjana, Zbor Talijanske osnovne škole

„Angeli bianchi“ Buje te Vokalna skupina Osnovne škole Tar-Vabriga. Nakon natjecateljskog, u revijalom su dijelu, kao dugogodišnji sudionici i višestruki pobjednici, s izborom svojih uspješnica i drugih poznatih skladbi nastupili mali pjevači zabora „Marijine zvjezdice“ iz Svetog Petra u Šumi. Osim glazbe, tijekom revijalnog dijela, dok je ocjenjivačko povjerenstvo utvrđivalo plasman natjecatelja u različitim kategorijama, svoje su svjedočanstvo poziva iznijela dva bogoslova, Leonard Škec iz pulskog Biskupijskog misijskog sjemeništa „Redemptoris Mater“ te Stipe Bekavac iz istog takvog instituta u Tanzaniji. Prije objave rezultata glazbenih plasmana župnik Jelenić dodijelio je nagrade za literarne radove koji su ove godine pristigli iz 4 škole, sveukupno 9 radova. Literarno je povjerenstvo najboljim ocijenilo sastav „Naš dragi svećenik“, učenice Petre Tončić iz Osnovne škole Milana Šorge u Oprtlju, kojoj je mentorica Sanja Petrov Vlahović. Drugo je mjesto osvojio sastav naslova „Da sam je svetac“, koji je napisala Matea Cvitko iz pazinske Osnovne škole Vladimira Nazora, Područne škole Karojoba, pod vodstvom mentorice Irene Šćulac. Trećeplasirani je literarni rad „Posvećeni život“, Ariele Kozlović iz opertalske Osnovne škole Milana Šorge, kojoj je mentorica, također, bila Sanja Petrov Vlahović.

Odlukom ocjenjivačkog povjerenstva pobjedničkom pjesmom XIX. „Iskrica“ proglašena je pjesma „Divan si, volim te“ u izvedbi Vokalne skupine OŠ Tar-Vabriga

pod vodstvom Bogdana Fabrisa. Nagradu u kategoriji novih skladbi dobila je pjesma „Preghiera a Maria“ u izvedbi Zbora Talijanske osnovne škole Buje „Angeli bianchi“, koja je bila i jedina nova skladba na ovogodišnjim „Iskricama“. Tekst i glazbu napisala je Vesna Jugovac Pavlović, a aranžman potpisuje Mauro Giorgi. Za izvedbu poznatih duhovnih skladbi u kategoriji župe prvonagrađeni je Zbor Marijine zvjezdice iz Sv. Petra u Šumi za izvedbu pjesme „Za stol s Kristom“, koji vodi Mauricio Zović. Drugonagrađeni je zbor „Mali sv. Jurja“ iz Župe sv. Jurja na Starom Pazinu, koji je uz gitarističku pratnju voditeljice Vesne Drndić izveo pjesmu „Mi želimo uzdići Isusa“, a ovo im je bio prvi nastup na „Iskricama“. Trećeplasirani je Zbor „Egidije Bulešić“ iz vodnjanske Župe sv. Blaža koji vodi Ivana Pajković. Za izvedbu poznatih duhovnih skladbi u kategoriji osnovnih škola najboljom je ocijenjena Vokalna skupina Osnovne škole Tar-Vabriga, koja je ujedno proglašena i sveukupnim pobjednikom. Drugoplasirani su zdržani zborovi osnovnih škola Jure Filipovića iz Barbana i Petra Studenca iz Kanfanara koje vodi ista profesorica glazbene kulture, Sanja Knezović-Tomišić. Trećeplasirani u istoj kategoriji bio je Zbor Osnovne škole Jože Šurana iz Višnjana, koji vodi Tina Pajdaš, a koji je zapravo sačinjen od triju malih zborova, iz Višnjana te područnih škola Kaštelir i Vižinada. Ostale su škole dobine nagrade za sudjelovanje i promicanje dječje duhovne glazbe. (G. K.)

Blagdan sv. Jurja u Vrsaru

Vrsar, Sv. Juraj 2015. U četvrtak 23. travnja u Vrsaru je, hodočašćem brodicama na otok sv. Jurja u vrsarskom akvatoriju, proslavljen blagdan sv. Jurja, čime se ondje ujedno obilježava i početak turističke sezone. Nakon okupljanja u poslijepodnevnim satima, vrsarski su ribari svojim brodicama sa starog mola na otok sv. Jurja prevezli oko 150 osoba iz Vrsara i okolice koji su se odazvali na poziv župnika vlč. Lina Zohila. Po dolasku na otok uslijedila je procesija oko otoka, po uređenoj šetnici, moleći Krunicu i pjevajući prigodne pjesme. Uslijedilo je misno slavlje koje je održano ispred crkve. Crkva sv. Jurja izgrađena je na prirodnjo stijeni, temeljito je obnovljena i ponovno posvećena 1996. godine. Iznutra je krase, tipično ranokršćanske, dvije unutarnje apside, koje predstavljaju njezinu specifičnost, a tragovi hrvatskog pletera pokazatelj su nacionalnog sastava stanovništva u vri-

jeme kada je crkvica građena. Vrsar se u povijesnim zapisima prvi put spominje kao „Orsera sull’insula“ u 3. stoljeću, a ostatci kamenoloma na vrhu otoka te druge arhitektonске modifikacije terena pokazatelji su rane naseljenosti otoka. Euharistijsko slavlje predvodio je vlč. Zohil, župnik domaćin. On je u uvodnom pozdravu naglasio važnost otoka kao prirodnog štita vrsarske luke i svih brodova i barki koji se tu nalaze. U vrsarskoj se marini nalazi nekoliko stotina plovila, a još toliko privavnih barki i veći broj ribarskih brodova na kojima mnogi Vrsarani ribarstvom zarađuju kruh za sebe i svoje obitelji, naglasio je župnik. Prigodnu homiliju izrekao je vlč. Ivan Butković, župnik Funtane i Fuškulina, vrlo plastično i jednostavno ispričavši život sv. Jurja mučenika, naglasivši njegovu ulogu zaštitnika od svega zla koje nas salijeće, i u današnje vrijeme. Propovjednik je pozvao sve, a osobito roditelje i starije, na

još intenzivniji odgoj u vjeri djece i mladih. „Mi kršćani vjerujemo u moć i vlast Krista Gospodina, vjerujemo u pobjedu Boga nad đavlom, Dobra nad zlom, Svetla nad tamom, pobjedu ljubavi nad mržnjom, vjere nad nevjerom, kao što je sv. Juraj pobjedio zmaja kako ga prikazuje ikonografija“, naglasio je Propovjednik. Na kraju je župnik zahvalio svima koji su na bilo koji način doprinijeli da to slavlje protekne u lijepu i skladnu ozračju: ribarima koji su prevezli hodočasnike na otok, Komunalnoj tvrtki Montraker, čiji su djelatnici uredili otok i šetnicu po kojoj je prošla procesija, te Turističkoj zajednici i Općini Vrsar koji su se pobrinuli za prigodno čašćenje svih sudionika po povratku na stari mol. Nakon zajedničke fotografije hodočasnici su prevezeni natrag do starog mola gdje je nastavljeno druženje uz okrepnu. (G.K.)

Kad se male ruke slože... izlet se ostvariti može!

Vrijedna vjerouačna djeca Župa svetog Jurja iz Starog Pazina i svete Lucije na Pazinskom polju posebno su se angažirala tijekom korizme oko izrade križića od palmina lišća. Križići su zajedno s maslinovim grančicama bili blagoslovљeni na Cvjetnicu te su ih župljani rado nosili svojim kućama. Prepoznali su angažiranost i trud djece te ih nagradili novčanim prilozima, od kojih je realiziran zanimljiv izlet-hodočašće. Dakle, 18. travnja 2015. pun autobus vesele dječice sa župnikom vlč. Željkom Zecom i voditeljicama krenuo je put Rijeke. Najprije smo bili u Astronomskom centru – Planetariju, gdje smo pogledali zanimljiv film o nastanku svemira i poslušali zanimljivo predavanje o planetima Sunčeva sustava. Nakon toga smo posjetili muzej starih igračaka i računalne opreme “Peek & Poke”, gdje su djeca sa zanimanjem razgledala igračke kojima su se igrali njihovi roditelji, djedovi i bake. Potom je uslijedio najzanimljiviji dio izleta-hodočašća, a to je posjet samostanu sestara Presvetog Srca Isusova gdje se ujedno nalazi i ženski učenički dom. Za većinu djece to je bio prvi susret sa samostanom. Nakon srdačnog dočeka

sestre su nas velikodušno okrijepile onog kišnog dana toplim čajem, sokovima i ukusnim kiflicama. Časna sestra Dobroslava Mlakić govorila nam je o životu utemeljiteljice reda Presvetog Srca Isusova – Mariji Kruciflks Kozulić. Ona je cijeli svoj život posvetila odgoju i obrazovanju siromašne i napuštenе djece te je uz pomoć Božje providnosti sagradila ovaj samostan. S ponosom nosi ime “Riječka Majka”. Sa zanimanjem smo razgledali kuću, a posebno nam se dojmila “spomen-soba” gdje je časna majka Marija Kruciflks Kozulić preminula, a u kojoj se čuvaju i njezine osobne stvari. Nakon razgledavanja uputili smo se u kapelu samostana gdje je naš župnik vlč. Željko Žec za nas i njih održao euharistijsko slavlje. Izlet smo zaključili gledanjem animiranog filma “Spužva Bob Skockani” u 3D-u. Putem kući u autobusu je održan kviz znanja iz vjerouačke i lutrija u kojoj je svaka srećka bila dobitna. Uglavnom, djeca su zadovoljna i obogaćena novim saznanjima zaključila da se trud uvijek isplati i da je “dobro činiti dobro”. (Mirjana Ferenčić)

I U PADOVI POTVRDILI SVOJU VJERU

Vjernici Župa svetog Jeronima iz Vižinade i svetog Vitala iz Ritošina Briga, njih oko 50, u subotu 2. svibnja hodočastili su u Padovu gdje su uz ostale znamenitosti ovoga talijanskoga grada posjetili i baziliku svetoga Antuna Padovanskog. Crkva koja slovi kao jedno od najposjećenijih mjeseta kršćanskoga svijeta nikoga nije ostavila ravnodušnim, pa se slobodno može reći da su je hodočasnici doista doživjeli kao mjesto Božje prisutnosti. Već na putu prema Padovi u autobusu su se pripravljali za susret s njom. Uz molitvu Svetе krunice, upoznavanja s čudima koje je za života činio sveti Antun Padovanski,

pojedinostima koje će im otkriti ovo sveštiste, životopisom Svetca i samim gradom, putovanje je proteklo bezbržno i ugodno. Sve ih je oduševio grad, od lokalnog vodiča stručno opisane znamenitosti, s naglaskom na sakralnim objektima, umjetnička djela stvorena u ovome gradu, a posebno sama crkva svetoga Antuna, njen veličanstven vanjski izgled, unutrašnjost s nizom kapelica, oltara, remek-djela srednjovjekovne i novije umjetnosti te ono najvažnije, susret s moćima svetca.

Nakon Padove hodočasnici su posjetili i samostan svetoga Daniela, đakona i mučenika, nedaleko Padove i turističkog gradića

Abano Terme u provinciji Veneto. Ovdje je služena i sveta misa koju je predvodio župnik Leonardo Krakan. Inače, ovaj samostan datira iz 1078. godine i posvećen je redu benediktinaca. Jedno je vrijeme bio pod upravom Venecijanske Republike, zatim u privatnom vlasništvu, da bi ponovno prešao pod upravu benediktinaca iz Pragie. Ljubazni domaćini omogućili su im posjet i muzeju u sastavu samostana koji je sve oduševio i ispunio zadovoljstvom da u zajedništvu dožive još jednom potvrdu svoje vjere. (Slavko Ledić)

Prva sveta pričest

GROŽNjan U nedjelju na Majčin dan u Grožnjanu prvu je svetu pričest primilo 13 novopričesnika.

Misno slavlje i obred svete pričesti te jednog krštenja vodili su vlč. Bernard Jurjević i vlč. Mladen Pranjić te đakon Tomislav Sikavica iz Drenove, iz Rijeke. Prvopričesnike je duhovno pripremila vjeroučiteljica Irena Pucer, a pjevali su uz podršku i pratnju na gitari maturanta Pazinskog kolegija Marka Miroslava. (Valerija)

Bogata baština Boke predstavljena u Puli, Trstu i Padovi

„U Boki kotorskoj svaki kamen govori hrvatski“, rečenica koju su izrekli brojni bokeljski povjesničari, književnici, nije dovoljno poznata ostalom dijelu hrvatskog naroda. Bokeljski Hrvati pripadnici su najjužnije hrvatske etničke skupine na Jadranu.

Hrvati u Crnoj Gori žive duž obale u povijesnoj hrvatskoj regiji Boki kotorskoj. Kao i Hrvati u Srijemu dio su hrvatskog etničkog prostora koji je povijesnim prilikama odvojen od matičnog naroda. Nastanjeni su na području Boke, danas je to Crna Gora. Hrvati u Crnoj Gori imaju priznat status nacionalne manjine. Iako su danas brojčano u manjini, važnost bokeljskih Hrvata za Boku kotorskiju nije u njihovoj brojnosti, već u neizmjereno bogatom doprinosu kulturnoj baštini Boke i Hrvatske. Starosjedioci Hrvati Boki su dali mediteranski duh s naslijedom katalićanstva koje se odrazilo u krepostima svetog Leopolda Bogdana Mandića, blažeće Ozane i blaženog Gracije iz Mula. Oni su ujedno zasluzni da se prekrasan zaljev Boke naziva i „Zaljevom svetaca“. Duga je i zanimljiva povijest Bokelja. O Bokeljima iz Boke Kotorske pisao je pop Dukljanin još u 12. stoljeću kada bilježi osnutke biskupija u Budvi i Kotoru. Burna su bila sva sljedeća stoljeća do danas. Tijekom tog vremena Bokelji postaju vješti pomorci brodograditelji, a razvija se i književnost, slikarstvo, kazalište, poduzetništvo i dru-

ge vrijednosti. Mornarica Bokelja postaje među najjačima na Mediteranu. Bokelji su prvenstveno Hrvati, no bilo zbog slavne pomorske povijesti Bokelja, bilo zbog želje za zatiranjem opstojnosti drugih naroda na teritoriju Bokokotorskog zaljeva, pripadnici drugih naroda počeli su se izjašnjavati kao Bokelji i prisvajaju to ime. Tako danas postoji razlika između Hrvata Bokelja i ostalih stanovnika koji su se počeli izjašnjavati Bokeljima, kao stanovnicima zemljopisnog područja Boke kotorske, tj. Srbi i Crnogorci naseljeni na području gradova: Kotora, Tivta, Risana i Herceg Novog. Boka je smještena jugoistočno od Dubrovnika, duž obale od Herceg Novog pa do blizu Bara, a svoje ime dobiva po gradu Kotoru i tal. riječi, „boca“, u značenju ušće ili „kotorsko zdrilo“. Godine 1945., prekranjem granica, pripojena je Crnoj Gori, nakon čega se počela polako mijenjati i etnička i vjerska struktura ovoga kraja.

Veza Boke i Istre

Bokelji i Istrani u povijesti su doživjeli slične sudbine izbjeglištva i tu su nastale brojne obiteljske veze do današnjih dana. Raspadom Austro-Ugarske Monarhije (1920-ih godina), Istra je potpala pod talijansku vlast koja je započela torturu nad istarskim stanovništvom. Mnogi koji to nisu mogli trpjeti napuštali su Istru i odlazili na razne strane svijeta, a mnogi su otisli u Boku. Od tada se u Boki bilježe tipična istarska prezimena: Peteh, Fažo, Lorencin, Grbin, Poropat, Lazarić i druga. Nakon Drugog svjetskog rata neki se vraćaju opet u Istru, ali mnogi su osnovali

svoje obitelji u Boki i тамо ostaju. S Domo-vinskим ratom, sudska se opet poigrava s Kotoranima koji 1990-ih godina, pa i oni istarskog podrijetla, sad opet bježe u Istru pred velikosrpskim agresorom. Tih je godina iselio velik broj Bokelja i u Dubrovnik, Zagreb, Rijeku i Pulu. Nakon prvih godina snalaženja oko zapošljavanja, Bokelji osnivaju svoje udruge Bokeljske mornarice 809, u svim tim gradovima i započinju sa svojim tradicionalnim običajima iz Boke. Prenose u novo prebivalište svoju preko 1200 godina dugu tradiciju slavljenja blagdana sv. Tripuna, zaštitnika grada Kotora. Svake godine 3. veljače, kao u rodnom Kotoru, tako i u Puli, Rijeci, Zagrebu i Dubrovniku priređuju se svečanosti, uz sv. misu, u čast sv. Tripuna, pleše se kolo sv. Tripuna i čitaju se lode-pohvale svome zaštitniku. Kolo sv. Tripuna ima vrlo svečan karakter i u njemu kao da se odražava stoljetna kultura i izrazita umješnost poznate bokeljske mornarice. *Fides at honorem – Čast i poštovanje*, poklik je i današnji pozdrav Bokeljske mornarice 809 (godina nastanka, ujedno godina dolaska svetog Tripuna u Kotor). Bokeljska mornarica 809 održala se u svojem postojanju od 809. godine, upravo od donošenja relikvija (moći) svetog Tripuna u Kotor. Bokeljska mornarica 809 upravo je i danas čuvare relikviju, štovatelj djela i značaja stradanja svetog Tripuna, kako u Kotoru u katedrali svetog Tripuna, tako i u Hrvatskoj u kojoj odredi Bokeljske mornarice djeluju u Zagrebu (od 1920.), u Rijeci (od 1960.), u Puli, Splitu i Dubrovniku. U svim ovim spomenutim gradovima Hrvatske, Bokelji čuvaju svoju kulturu, pišu

Antun Toni Šugar i Antica Licul

Ove se godine župa Gospe Fatimske u Labinu Donjem oprostila od dvaju vjernih članova crkvene zajednice, koji su cijeli svoj životni vijek bili i duhom i tijelom vjerni svojoj vjeri – svom Gospodinu. To su Antun Toni Šugar i Antica Licul.

knjige, slikaju svoj zavičaj i marljivo od zaborava čuvaju svoju bogatu kulturnu baštinu, čime ujedno obogaćuju sredinu u koju su došli. Od poznatijih Bokelja koji su došli u Istru jest bračni par liječnika Vlasta Urban Tripović i Fredi Tripović. Zaposleni kao liječnici, dali su velik doprinos u istarskom zdravstvu. Ujedno, osnivači su i Udruge Bokelja u Istarskoj županiji. Svojim marljivim angažmanom, osim što svake godine proslavljuju vrlo svečano blagdan sv. Tripuna, oni su organizatori brojnih povezivanja i posjeta Istrana Boki i obratno. U jednom odlasku Istrana u Boku pjesnik Daniel Načinović spjeval je Poemu Gospi od Škrpjela. U suradnji Hrvatske matice iseljenika u Puli i Udruge Bokelja IŽ priređene su izložbe o povijesti Bokelja u Puli, Trstu i Padovi. Posjet Padovi bio je posebno značajan jer je to bio ujedno posjet svome slavnom, ali nadasve skromnom sumještaninu, sv. Leopoldu B. Mandiću. Tom prigodom gvardijan Svetišta u Padovi fra Flaviano izrazio je pozdrav ovim riječima: „Dobro nam došli jer padre Leopoldo je ovđe, ali je više vaš nego naš. Mi ga čuvamo, a vi dođite k njemu kad već on nije mogao počivati u svojoj domovini, što mu je bila želja.“ Od tada se već devet godina odvijaju ovi posjeti hrvatskom svetcu u Padovi. Danas Hrvati Boke imaju u Crnoj Gori stranku pod nazivom Hrvatska građanska inicijativa, a postoji i udruga Hrvatska Bratovština Bokeljska Mornarica 809.

Udruge, izdavaštvo i mediji

Uz Hrvatsko građansko društvo Crne Gore (www.hrvati.me) i Dux Croatorum djeluje još oko 5 udruga s hrvatskim predznakom, svima je zajednički cilj – zaštita i ostvarivanje svih prava koja Hrvatima kao autohtonoj manjini pripadaju sukladno međunarodnim dokumentima i demokratskim standardima. Hrvatsko građansko društvo Crne Gore izdaje časopis „Hrvatski glasnik“. U interesu očuvanja identiteta, promicanja povijesti i kulturne baštine Hrvata u Crnoj Gori Hrvatska krovna zajednica – Dux Croatorum osnovala je „Radio Dux“, jedini manjinski radio u Crnoj Gori (www.radiodux.me). Hrvatska građanska inicijativa (www.hgi.co.me) prerasla je u političku stranku 24. svibnja 2003. godine, kada je održan Osnivački odbor HGI. To je prva politička stranka s hrvatskim nacionalnim predznakom, koja se u Crnoj Gori pojavljuje nakon 65 godina. Na Saboru je nazočilo 76 osnivača. Na zadnjim parlamentarnim izborima u Crnoj Gori, Hrvati imaju predstavnika u crnogorskom parlamentu i u novoj Vladi Crne Gore ministricu bez portfelja iz Hrvatske građanske inicijative. (Ana Bedrina)

ANTUN ŠUGAR, kojega smo svi jednostavno zvali barba Tone, rođen je u Sutivancu 1926., od roditelja Martina i Štefanie. U Labin dolazi 1952. god. kada sklapa brak s Martinom Roce. S njom podiže dvoje djece, Branka i Gracijelu, radeći cijeli svoj radni vijek u rudniku. Kćer Gracijela podarila mu je unuku Kristinu, koju je barba Tone posebno volio i na koju je bio jako ponosan. U župnoj zajednici bio je revno prisutan. Uvijek je bio na raspolaganju svim župnicima, naravno, i njegova supruga, za sve radeve u crkvi i oko nje. Kad god nije radio, dolazio je u crkvu na svetu misu, molio je Krunicu, štoviše, bio je predvoditelj molitve. Godine 2003. ostao je udovac, no i bez supruge dolazio je svakodnevno u crkvu, radio, molio i pjevalo. Godine 2009. dobio je za angažiranost u župnoj zajednici biskupijsko priznanje koje mu je uručio biskup mons. Ivan Milovan. Sjećam se dobro: kad mu je uručeno to priznanje, vlč. Željko Zec zamolio ga je da kaže koju riječ, a barba Tone je samo rekao: „Ma, ja, ja!“ Skroman kakav je bio, uvijek je nalazio riječi da nešto kaže, ali suze koje su se slijevale niz njegove obraze bile su dokaz ponosa i radosti zbog tog priznanja. Volio se šaliti. Uvijek je s osmijehom na usnama pričao kako je s pokojnim Josipom Liculom nosio kip Gospe Fatimske, zamotan u bijelo platno sašiveno od vreća, iz Labina Gornjeg u Labin Donji u crkvu. U teškim vremenima barba Tone nikad nije krio svoju ljubav prema Bogu i Djevici Mariji. Jedna je od njegovih nezaboravnih izreka bila na pitanje: „Kako ide?“ Odgovorio bi: „Dva koraka nazad, jedan naprijed, ma glavno da se movi (kreće)!“ U subotu pred blagdan Svjećnike, barba Tone je sa svojom kćeri ručao, popio kavu, pozdravio se s njom i krenuo put crkve, kao što je godinama činio. Gospodin ga je samo sto metara prije crkve pozvao i uzeo k sebi. Nadamo se da barba Tone i sada predvodi molitvu. Iako vjerujemo da mu je dobro, tako nam nedostaje, ali vjerujemo, kad dođe naš čas, dočekat će nas barba Tone s osmijehom na licu kakvog ga svi pamtim.

ANTICA LICUL

Antica Licul rođ. Bubić, od milja zvana teta Nina, bila je rođena 1914. god. u Klavar Plominu, od oca Antonia i majke Katarine. Brak je sklopila s Josipom Liculom u Plominu 1937. god. Imali su četvero djece. Živjeli su u Plominu do 1954. god., a onda su se doselili u Labin. Josip je radio u rudniku, a teta Nina je bila domaćica. Tek kad su djeca bila veća, počela je sezonski raditi kao prodavačica sladoleda.

Obitelj joj je uvijek bila na prvom mjestu. Ona i suprug nastojali su djecu odgajati u katoličkoj vjeri te je cijela obitelj nedjeljom i praznikom odlazila na svetu misu. Josip i Antica uvijek su pomagali župnicima u i oko crkve. Od svojih četvero djece dobili su šest unuka. Suprug Josip umro je 1987. godine. Teta Nina je kao udovica i dalje nastavila dolaziti u crkvu, molila je svakodnevno Krunicu, pomagala čistiti crkvu, pjevala ... Kad je 1988. god. u crkvi u Podlabinu počeo djelovati zbor, teta Nina je bila druga najstarija članica zbara. Bila je nježna i skromna, sićušne građe, ali prekrasna glasa. Uvijek se bojala da ne bi nešto pogrešno otpjevala. Na svim bi probama govorila: „Ma valjda ču potrefit!“ Posebno je voljela pjevati pjesme posvećene Majci Božjoj. Prije 13 godina oboljela je od staračke demencije te je počela zaboravljati stvari, događaje i ljudе oko sebe. Obitelj se uvijek s ljubavlju brinula za nju. Samo mjesec i pol prije svog 102. rođendana, u 101. godini života, Gospodin ju je uzeo k sebi. Ne sumnjam da i u Nebu pjeva i uvijek „potrefi pravi ton“.

Mi iz crkve Gospe Fatimske u Labinu Donjem uvijek se s ljubavlju sjećamo barba Tone i tete Nine i kažemo im: „Hvala, teta Nina, hvala, barba Tone za sve dobro što ste učinili hodajući ovom zemljom!“ (Petra Mate Mrvica)

Fizička i psihička zrelost za sklapanje ženidbe (1.)

Sklapanje je ženidbe, između ostalog, i pravni čin. Za valjanost pravnog čina traže se određeni uvjeti koje osoba mora imati. Jedan je od tih uvjeta kanonska dob. Kanonska dob nije samo propisana za sklapanje ženidbe, već se traži i za sakrament sv. reda, ali i za određene crkvene službe.

Minimalna dob za valjano sklapanje ženidbe

Današnji *Zakonik kanonskog prava* propisuje za sveopću Crkvu minimalnu dob za valjano sklapanje ženidbe: za mušku osobu 16 godina, a za žensku 14 godina (usp. kan. 1083). Svakako se pretpostavlja da ovu fizičku (biološku) dob (zrelost) prati i psihička zrelost. Još je rimske pravne odredile minimalnu dob koju zaručnici moraju imati u času sklapanja ženidbe. Justinijan je za mušku osobu propisao 14, a za žensku 12 godina, tako da prije ove dobi nisu mogli sklopiti valjanu ženidbu, makar i prije postigli fizičku i psihičku zrelost. *Zakonik kanonskog prava iz 1918.* godine određuje donju granicu za muškarca (16 godina) i za ženu (14 godina) koju je aktualni zakonik samo preuzeo. Ova je dob za našu kulturnu tradiciju možda preniska, ali Zakonik se odnosi na univerzalnu Crkvu i mora voditi računa o drugim kulturama te ne može priječiti onome tko je postigao biološku zrelost pravo na ženidbu. Zakonik daje mogućnost biskupskim konferencijama da odrede višu dob, ali samo za dopušteno sklapanje (usp. kan. 1083§2).

Za valjanost ženidbe dostatna je navršena kanonska dob. Hrvatska biskupska konferencija preuzela je raniju odredbu Biskupske konferencije Jugoslavije koja glasi: „Za dopušteno sklapanje ženidbe potrebno je da su zaručnici navršili 18 godina života. Ispod te dobi potrebna je dozvola mjesnog ordinarija.“ (*Službeni vjesnik Biskupske konferencije Jugoslavije, br. 2 (1984), uz kan. 1083.*) Zakonik određuje točno računanje dobi (usp. kan. 203§1). Mladiću koji je rođen 1. listopada 2000. zapreka prestaje 2. listopada 2016., a djevojci koja je rođena 21. svibnja 2000., prestaje zapreka dobi 22. svibnja 2014. godine. Dan kad se netko rodio ne uračunava se u traženu dob i ta se dob navršava svršetkom istog kalendarskog dana na obljetnicu rođenja (usp. kan. 203§2).

Dob označava fizičku i psihičku zrelost osobe

Ovu je dob odredio crkveni zakonodavac i ova je zapreka crkvenog prava (*iuris ecclesiastici*). Međutim, ova se zapreka ne oslanja na čisto fizičku zrelost već i psihičku zrelost, u tom smislu ova crkvena zapreka dobi ima svoj oslonac u naravnom pravu. Ova zapreka nije trajnog karaktera, ako je riječ samo o njezinu fizičkom dijelu (godinama), ona prestaje s napunjrenom dobi, te ako je ispunjen ovaj drugi dio (psihička zrelost), od nje se može dobiti oprost. Nikad se ne može dobiti oprost od onog dijela zapreke koji se odnosi na psihičku zrelost. Ova se zapreka odnosi samo na katoličke osobe. Nekatolička osoba (bila krštena ili nekrštena), ako sklapa ženidbu s katoličkom

osoba, ona ne mora imati napunjenu dob koju traži kanonsko pravo, ali mora imati dostatnu psihičku zrelost da može sklopiti valjan brak. Ako nekatolička osoba nije krštena, tad postoji jedna druga zapreka, različitost vjere (usp. kan. 1086).

Psihička zrelost nije isto što i biološka zrelost

Da bi osoba mogla sklopiti jedan pravni čin, traži se da posjeduje dostatnu psihičku zrelost (*maturitas psychica*), ali i odgovarajuću tjelesnu zrelost (*maturitas corporis*). Psihička zrelost znači da određena osoba, konkretno u sklapanju ženidbe, posjeduje minimalno znanje o naravi katoličke ženidbe te da ima sposobnost samostalno donijeti odluku, tj. proizlazi iz intelektualne i emocionalne zrelosti osobe. Fizička zrelost pretpostavlja da je osoba, između ostalog, sposobna za bračni čin i rađanje djece.

Treba jasno razlučiti pojmove „psihičke zrelosti“ i „kanonske zrelosti“. Papa Ivan Pavao II. u svom je govoru Rimskoj Roti 1987. godine naglasio da se ne može „... pomiješati psihička zrelost koja bi bila dolazna točka razvoja čovjeka s kanonskom zrelošću koja je naprotiv minimalna polazna točka za valjanost ženidbe.“ (*Ivan Pavao II., Allocutio, 5.2.1987., br.6.*) Nije lako reći kad je netko zreo, kad je postigao određen stupanj zrelosti. U kanonskoj jednom od narednih brojeva Ladonje govorit ćeemo o osobama koje su nesposobne za sklapanje ženidbe prema kan. 1095.

Proslavljenja 95. obljetnica rođenja bl. Bulešića

Usrijedu 13. svibnja 2015., o blagdanu Gospe Fatimske, u selu Čabrunići, rodnom selu bl. Miroslava Bulešića, svečanim misnim slavljem obilježena je 95. obljetnica njegova rođenja. Misno slavlje na otvorenom, pored kapelice posvećene Blaženiku, predvodio je župnik župe Svetvinčenat vlč. Darko Zgrablić, u suslavlju s vlč. Dragutinom Petrovićem, župnikom u Kršanu, koji je proveo djetinjstvo u selu Čabrunići. Kapela Blaženiku u čast podignuta je donacijama mještana te drugih njegovih štovatelja, a blagoslovljena je prošle godine, dan uoči obljetnice mučeništva. U misnom slavlju zahvale za dar života Blaženika, župnik je u homiliji usporedio vrijeme siromaštva i neizvjesnosti koje je vladalo pred 95 godina i današnje vrijeme, no, naglasio je, u svakom vremenu čovjek bira u koje će vrijednosti uložiti svoj život. Svaki dan biramo za što ćemo živjeti, za što ćemo davati vrijeme svoga života, a naše riječi vrijede onoliko koliko naša djela stoje iza njih, naglasio je župnik, te citirao Blaženikove riječi izrečene u buzetskoj crkvi napadačima koji su htjeli do svetohraništa: 'Ovuda ćete proći samo preko mene mrtva.' Na kraju misnog slavlja svoje sjećanje na djetinjstvo provedeno u selu Čabrunići izrekao je vlč. Petrović, naglasivši kako je Blaženik posredno zaslužan i za njegovo zvanje. Misnom slavlju nazočio je i Blaženikov najmlađi brat Josip, koji i danas sa suprugom živi u staroj obiteljskoj kući Bulešićevih, te je nakon mise, svima koji su željeli, pokazao Blaženikovu rodnu kuću.

Govoreći o tome kako mještani Čabrunića i župljeni Svetvinčenata žive sa svojim Blaženikom, župnik Zgrablić naglasio je kako kapela Blaženiku u čast postaje zaista središte sela, gdje se mnogi zaustavljaju u molitvi. Mjesto je to za duhovnu okrepnu i za brojne hodočasnike koji dođu obići rodnu kuću. A daleko veći broj hodočasnika koji dolaze u Svetvinčenat, iz zemlje i inozemstva, svojevrstan su znak, svjedočanstvo i izazov samim župljanima i sumještanima da i oni sami, iz dana u dan, sve više otkrivaju Blaženiku. Od pastoralnih aktivnosti župnik je posebno istaknuo misu za sve hodočasnike koja se održava svake prve nedjelje u mjesecu, za sve one koji se bl. Miroslavu preporučuju u nakane. Svakog je posljednjeg petka u mjesecu od 20:00 do 00:00 bdjenje uz sam grob Blaženika. „Kao župnik primjećujem mnoge župljane ili slučajne namjernike koji se dođu pomoliti u Crkvu, na grob bl. Miroslava. Župa zaista sve više diše uz bl. Miroslava“, zaključio je župnik. (G. K.)

Cvjetni tepih u Funtani

Svake godine, prve nedjelje svibnja, u župnoj crkvi sv. Bernarda u Funtani, vrijedne župljanke sve iznenade cvjetnim tepihom. Neobičan i šaren, mirisni se sag proteže kroz svu duljinu crkve do ulaznih vratiju, a sačinjen je od samih cvjetnih latica. Na početku je neobičnog tepiha kip Majke Božje u čiju se čast i čini. Cvijeće su dan ranije sakupljale vrijedne župljanke a što je ove godine bilo prilično teško budući da zbog hladnog vremena neko cvijeće, poglavito ruže, nisu još procvjetale pa su stoga cvijeće morale tražiti i u okolnim mjestima Funtane. Zašto se pravi i od kada traje ovaj neobičan pothvat, nitko točno ne zna budući da se nigdje drugdje u istarskim župama, pa i dalje, ovaj običaj ne primjenjuje. Starije župljanke također ne znaju razlog, ali vele da znaju za ovaj običaj još iz svog djetinjstva kada im je rečeno da je „to oduvijek tako“. „Ne znam otkad traje ovaj običaj, ali moji su govorili da je tako već mnogo desetljeća. Možda neke godine i nije bilo pravog cvjetnog tepiha, ali se prve nedjelje u svibnju našlo barem dva-tri cvijeta na podu“, veli Ksenija Cukola koja je najzaslužnija za izradu cvjetnog saga. Pretpostavlja se da je običaj došao iz Portugala, gdje je stigao iz Meksika, netko od Funtanjana možda je kao moreplovac ovaj običaj donio u svoje mjesto pred nekih tristo godina. Mirisne i šarene cvjetne latice kojima se naviješta početak svibnja, Marijina mjeseca, obično su na podu, u čast Majci Božjoj koju mještani posebno štuju, do iduće nedjelje. No, ovaj put skinut će ih u subotu kada će Biskup podijeliti sakrament slike potvrde. (V. Md.)

Fažanci u Vukovaru

Župni zbor i župljani fažanske Župe sv. Kuzme i Damjana hodočastili su 2. i 3. svibnja u Vukovar i Đakovo. Prvog dana posjetili smo grad Vukovar gdje smo obišli dvorac Eltz, bolnicu i ratno sklonište bolnice gdje smo pogledali kratak dokumentarac o granatiranjima bolnice od strane JNA i pobunjenih Srba. Nakon toga otišli smo na memorijalno groblje gdje je župnik zapalio svijeću i izmolio molitvu za pokojne, a zbor pjevalo prigodnu pjesmu. Posjetili smo grob Blage Zadre i grobove četvorice sinova Kate Šoić koji su poginuli u Domovinskom ratu. Potom smo pohodili Ovčaru gdje smo pogledali mjesto mučenja zarobljenika iz bolnice Vukovar. Na masovnoj grobnici uime sviju nas svijeću je zapalio Dario Moscarda, hrvatski branitelj iz Fažane. Nakon Krunice na grobnici panoramski smo obišli Vukovar i otišli do Križa na obali Dunava. Križ je umjetničko djelo Šime Vidulinu, poznatog pulskog kipara. Prisjetili smo se i Zavjetnog križa u Fažani gdje su mnogi Vukovarci i prognanici palili svijeće za svoje pokojne i molili za mir. Potom smo pohodili crkvu sv. Filipa i Jakova, gdje su nas dočekali gostoljubivi franjevci. Prikazali su nam povijest župe, samostana i stradanja crkve u Domovinskom ratu. Tijekom mise, koju je predvodio naš župnik vlč. Ilija, molilo se za sve poginule, posebno za mir u Vukovaru. Propovjednik je zazvao Gospodina da po zagovoru bl. Miroslava Bulešića žrtvama komunističkog režima i vukovarskim građanima podari snagu za oprost, da i oni u svome životu žive riječi bl. Miroslava: "Moja osveta je oprost." Na kraju je vlč. Ilija samostanu uručio knjigu o bl. Miroslavu Bulešiću i 100 primjeraka Glasnika bl. Bulešića. Nakon toga uputili smo se u Župu sv. Josipa u Vuki, kod Đakova, gdje nas je ugostio vlč. Mato Mićan sa svojim župljanim. Nakon zdravice dobrodošlice smjestili smo se po obiteljima. Drugi dan, u nedjelju, pohodili smo đakovačku katedralu i kriptu. Potom je župni zbor Fažane pjevalo na župnoj misi u Vuki, vlč. Ilija predvodio je slavlje, a vlč. Mato propovijedao. Tog je dana u Vuki bila i prva pričest. Na kraju mise zbor je otpjevalo nekoliko prigodnih pjesama. Druženje se nastavilo ispred crkve te u pastoralnom

centru gdje su naši domaćini osigurali ručak. S dobrom dojmom vratili smo se kući. Zahvaljujemo svima koji su nas ugostili, a posebno vlč. Mati Mićanu. (*Jedan župljani*)

Blagdan Gospe Fatimske

Blagdan Gospe Fatimske od lani proslavljamo dvostruko: u 12,30 imamo "akademsku misu" na koju su pozvani učenici viših razreda OŠ "I. L. Ribar" u Podlabinu i učenici Srednjoškolskog centra "Mate Blažina" u Podlabinu te, naravno, njihovi vjeroučitelji, ravnatelji Škola, profesori i nastavnici i drugo školsko osoblje. Crkva je bila ispunjena lijepim brojem učenika. Misno je slavlje predvodio mlad svećenik Krčke biskupije vlč. Božidar Volarić, župnik Njivica. Mladima je bio zanimljiv. Rado su ga slušali. Navečer smo imali koncelebriranu svetu misu kojom smo proslavili i Majčin dan. Razveselili smo majke veselom priredbom na kraju misi, lijepim cvijetom kao skromnim darom majkama za svu ljubav i skromnim domjenkom poslije misi za sve nazočne. (*Bib*)

OFENZIVA ANTIHRVATSKIH I ANTIDEMOKRATSKIH SNAGA

Ovo već odavno nije viđeno u Hrvatskoj, pa ni u Istri, da se istovremeno i koordinirano tako silovito i glasno napada, iz svih političkih, «znanstvenih», medijskih, kulturnih i «udbaških» oružja trenutne vlasti, jedna te ista meta: *hrvatska država, hrvatski narod i njegovo domoljubno, demokratsko, katoličko, antitotalitarno i antikomunističko opredjeđenje*. Krajnji cilj te ofenzive jest pokušaj spašavanja struktura i vlasti, izraslih na tekovinama komunističkog nasljeđa, koje su potiho i neometano ovladale Hrvatskom tijekom posljednjih petnaest godina, preko procesa sustavnog «izguravanja» istinskih hrvatskih demokrata i domoljuba iz svih sfera društvenog života. Naime, hrvatskoj je većini, preko spoznaje istine o Haagu i Münchenu, o Bleiburgu i Jasenovcu, o samozvanim antifašistima i prikrivenim udbašima, o prijevarama Sanadera i Kosorice, o opakim manipulatorima tipa Frlića i Radmana, da izdvojim tek neke primjere, postalo jasno da se prava narodna Hrvatska treba i mora pod hitno vratiti svojim izvornim vrijednostima i spasiti se od kobne sudsbine koju joj je namijenila ova nesposobna i opasna vlast. To je buđenje hrvatskog naroda zapravo pokrenulo ovu protuhrvatsku ofenzivu vlastodržaca.

Predsjedničin posjet Istri

Na tom valu antihrvatske rabote, istarska vlast, naravno, ni u čem ne zaostaje. Nevjerojatna je smjelost istarske vlasti da se hrvatska predsjednica čak dvaput, u kratkom roku, pozove u Istru, dakle, u sredinu koja joj je iskazala sramotno malu, odnosno najslabiju izbornu potporu u zemlji. U dobroj vjeri i na tragu politike zajedništva za dobrobit Hrvatske Predsjednica je u Po-reču i Pazinu iskazala svoje razumijevanje za, ponekad demokratski vrlo upitnu, lokalnu politiku i njene „vrijednosti“. Sjetimo se prve verzije statuta Istarske županije, a i drugih autonomaških dokumenata i postupaka koji riječju i djelom odudaraju i zasigurno ne doprinose svekolikom hrvatskom zajedništvu i društvenom boljštiku. Neshvatljiva je arogancija i drskost kojom se dočekalo Predsjednicu, a potom i ton

govora predsjednika istarskih boraca T. Ravnića u Pazinu, koji je «čitao lekciju» Predsjednici, posve lažnom argumentacijom i jednoumnom maniom «antifašista». I nije doživio primjero oštru reakciju. Oba su ova posjeta popraćena, kod istarskih rodoljuba i domoljuba, s dozom zadrške glede mogućnosti da se nanovo afirmira, za istarske Hrvate negativna i štetna, nagodbenjačka politika između Zagreba i Istre, u kojoj se isključivo žrtvuje iskonsko hrvatstvo Istre. Ova vlast i ovakvi «antifašisti» sigurno ne predstavljaju, niti će ikad predstavljati istarsko hrvatstvo. To treba znati!

Prošlost i sadašnjost antifašista

Pa kakvi su ti naši istarski antifašisti? Oni su čak lošija varijanta od današnjih hrvatskih antifašista, koje povjesničar I. Lučić u jednom tekstu opisuje veoma precizno i plastično.

Pored organiziranih političkih stranaka, od kojih su neke nasljednice materijalnih dobara i ideja Saveza komunista, u hrvatskoj javnosti prisutna je i jedna poveća skupina ljudi koji su u razdoblju komunističke vlasti bili dio vladajuće strukture na različitim položajima što je dakako podrazumijevalo uživanje brojnih privilegija. Njihove ljudske i društvene vrijednosti uglavnom su bile upitne, poglavito one ljudske, za koje se prilično sigurno može reći da su (bile) ispodprosječne. Najvažnija im je legitimacija bila „ispravno“, „svjesno“, ideološko stajalište i bezuyjetna lojalnost režimu što ih je činilo podobnjim. Njihov je zadatak bio „budnost“ i ideološka borba s „narodnim neprijateljem“ kojega je u slučaju nepostojanja valjalo izmisliti i tako opravdati ulogu i funkciju čuvara ideje i komunističkog režima. Dolaskom demokracije 1990., ti policijski misli i čistači ideja, ti «istjerivači fašističkih demona iz opsjednutih Hrvata», nakratko su izgubili pozicije, ali su se ubrzo vratili u vidu „građanskih inicijativa“, „nevladinog sektora“ i boračkih organizacija. Obilno financirani i medijski protežirani stvorili su privid društvenog autoriteta i važnosti te su zauzeli moralno superiornu poziciju i nastavili tragati za neprijateljem

naroda, odnosno demokracije. Građanska lica na službi u JNA i progonitelji „ostataka građanskog društva“ postali su „građanski aktivisti“, zatirači demokracije i čuvari ideološke čistoće pretvorili su se u „demokrate“. Rigidni komunisti postali su „borci za toleranciju“ i „poštivanje različitosti“. Sljedbenici J. B. Tita, Stane Dolanca, Nikole Ljubičića i Jakova Blaževića postali su zagovornici „otvorenog društva“ i „ljudskih prava“. Svi skupa, ostali su ovisnici o hrvatskom i lokalnim proračunima i donacijama. On dalje navodi: Antifašizam je najvažnija odrednica njihova društvenoga angažmana. Sebe su proglašili „antifašistima“, a sve one koji osporavaju njihovu ulogu i društveni položaj „fašistima“, bez obzira jesu li to liberalni demokrati, demokršćani, konzervativci, ili bilo što drugo. Podjela koju su oni postavili dijeli Hrvatsku na njih, «antifašiste», i nas druge, „faštiste“.

Najveća opasnost za „antifašiste“ predstavlja demokratizacija i razvoj Hrvatske, njezina europeizacija i emancipacija od svakog totalitarizma, pa naravno i komunizma. Tada, i teorijski, nestaju i oni najmanji tragovi „fašizma“ u našem društvu, a „antifašisti“ postaju nepotrebni baš kao i davanje antibiotika organizmu koji nisu napale bakterije i gdje njihova upotreba postaje neučinkovita i štetna. Bakterije, koje bi se eventualno pojatile bile bi otporne, a organizam oslabljen. U Hrvatskoj bi, po uzoru na javnu kampanju o štetnosti neopravdanog i prekomernog davanja antibiotika, valjalo pokrenuti i kampanju o društvenoj štetnosti ostatka virulentnog komunističkog totalitarizma koji se lažno predstavlja i naziva „antifašizmom“. Tek osnovanoj „Ligi antifašista“ (ili u Istri brojnim Društvima J. B. Tito i SAB-a) trebalo bi osigurati status kakav imaju i sva druga društva liječenih ovisnika. Jer, ukoliko se ništa ne napravi, naše bi društvo moglo oboljeti od ozbiljne autoimune bolesti čija je karakteristika ta da antitijela (u ovom slučaju antifašisti) napadaju i uništavaju zdrave stanice organizma (društva).

Znakovi se te bolesti već dugo opažaju, a u Istri su čak i epidemijskih razmjera, koliko vidimo.

Hrvatski istarski preporoditelji

Viktor Car Emin (I. dio)

Uz književni se rad bavi političkom, publicističkom i uredničkom djelatnošću. Uređivao je brojne listove i časopise, od kojih svakako treba istaknuti *Mladog Istranina* i *Mladog Hrvata*, što su u svoje vrijeme odigrali značajnu ulogu u borbi protiv odnarođivanja istarskog hrvatskog puka.

Viktor Car Emin rođen je u mjestu Kraj pokraj Lovrana 1. studenoga 1870. g. u staroj obitelji pomorsaca. Njegov je otac neko vrijeme radio kao strojar i ložač u Port-Saidu, na Sueskom kanalu. Budući da u Kraju nije bilo škole, brigu za njega preuzeala je baka u Lovranu, gdje će pohađati talijansku osnovnu školu. Gradska sredina u koju je pristigao posve se razlikovala od seoske idile rodnoga mu mjesta. Usto, tamošnji talijanski učitelj zarana je u nj uspio ucijepiti nepovjerljivost prema strancima, a smetala mu je i baha-tost njegovih školskih vršnjaka koji su mu se izrugivali.

Prijatelj s «ocem hrvatskih učitelja u Istri»

U razdoblju od 1880. do 1881. g. u tadašnjoj je Rijeci pohađao jedan razred mađarske gimnazije, gdje odlazi na poticaj svoga lovranskoga učitelja, a nakon toga neko vrijeme radi kao trgovčki šegrt. Dolazak u riječku sredinu ponovno je za istarskoga dječaka značio bolno odvajanje od zavičaja. Grad u kojem su tada dominirali talijanski i mađarski jezik bio je za nj oličenje odnarođene nacionalne sredine, čiji su stanovnici tada bili prilično nezainteresirani za svoje slavensko podrijetlo. Stoga Car, ne mireći se s takvom situacijom, u dobi od trinaest godina odlučuje napustiti mađarsku gimnaziju i zapošljava se kao trgovčki šegrt u prodavaonici riječkog trgovca Bastijančića u centru tadašnje Rijeke. Radoznali dječak rado je i s velikim oduševljenjem slušao priče riječkih mornara. U malom svijetu Bastijančićeve prodavaonice dobiva je prve predodžbe o velikom i dalekom svijetu, o ljudima i običajima, o jezicima i kulturama. U tome razdoblju upoznao je Eugena Kumičića, s kojim je priateljevao dugi niz godina. Iz Rijeke odlazi kući, a onda u Kopar, u tamošnju mušku učiteljsku školu. U razdoblju od 1885. do 1889.

pohađao je hrvatski odjel trojezične koparske preparandije. Profesorom hrvatskog jezika postao mu je Fran Franković, koji će mladiću uskoro postati duhovnim vođom, mentorom i dobrotvorom. Franković bijaše iskusni pedagog i veliki hrvatski domoljub. Svim je silama pomagao rad hrvatskih učitelja, pa su ga nazivali «ocem hrvatskih učitelja u Istri». Mladi Car i profesor Franković postali su s vremenom veliki prijatelji. Godine 1894. Emin je pripovijetku *Na uzburkanom moru*, koja je objavljena u Trstu, posvetio svom nezaboravnom dobrotvoru Frankoviću. Isto tako, pola stoljeća kasnije, njegov lik unosi u svoju kronisteriju *Danuncijada*, prikazavši ga u simpatičnom liku Ravnatelja.

Žestoko suprotstavljanje djelovanju dr. Ivana Krstića

U razdoblju od 1889. do 1900. g. Emin je kao učitelj radio u pučkim školama u Sovinjaku pored Buzeta, Lipi i Voloskom. U to vrijeme u *Našoj slozi* redovito je objavljivao rodoljubno-sentimentalnu liriku. Prije toga u istom listu publicirao je dopise iz rodnoga kraja, čakavske satirične crtice, pripovijesti iz seoskog života i putopise. Godine 1895. postaje tajnikom Družbe sv. Ćirila i Metoda za Istru. Ovoj se dobrotvornoj ustanovi bio svojski i vrlo predano posvetio. Zajedno s dr. Ivanom Pošćićem 1900. g. preuzima uredništvo *Narodnog lista* u Opatiji, koji se žestoko suprotstavljao djelovanju dr. Ivana Krstića, čiju su protunarodnu aktivnost u Liburniji novčano podupirali talijanaši i

austrijska vlada. To je dalo povoda školskim vlastima da ga premjeste u Sv. Matej (današnje Viškovo). Budući da je odbio prihvati to učiteljsko mjesto, bio je «dignut iz službe». Nakon toga godinama radi kao profesionalni tajnik Družbe sv. Ćirila i Metoda. Oženivši se Emom Jurković, dodaje svom prezimenu pridjevak Emin. Od 1900. živi u Opatiji te se uz književni rad bavi političkom, publicističkom i uredničkom djelatnošću. Uređivao je brojne listove i časopise, od kojih svakako treba istaknuti *Mladog Istranina* i *Mladog Hrvata*, što su u svoje vrijeme odigrali značajnu ulogu u borbi protiv odnarođivanja istarskog hrvatskog puka. Godine 1903. Matica hrvatska u Zagrebu objavljuje mu dramu *Zimsko sunce*, s podnaslovom *Slika iz istarskog života u četiri čina*. Ovo je djelo bilo prikazano u Hrvatskome narodnom kazalištu u Zagrebu već 10. prosinca 1902., a do kraja iduće godine i na Sušaku, u Varaždinu, Karlovcu, Osijeku, Trstu, Lošinju, Splitu i Dubrovniku. Emin njome započinje svoju dramsku trilogiju «s osnovnom temom odnarođivanja, odnosno pretenzijama Talijana za našim teritorijem». Drama se temelji na odnosu Hrvata i talijansko-talijanaškoga sloja u Lovranu te političkim izborima oko kojih se sukobljavaju dvije suprotstavljene strane. Radnju pokreće ljubavna fabula, a protagonisti su dvoje mladih, čije obitelji pripadaju različitim nacionalnim orijentacijama. Taj Eminov dramski prvijenac značio je u ono vrijeme, u «danim punim nervoze» i borbe za finansijsku samostalnost, znatan uspjeh, jer je njime «osvojio» Zagreb za Istru i za sebe. Onovremena publika izuzetno je dobro prihvatile Eminovu dramu, što svakako valja pripisati tadašnjim društveno-političkim prilikama u Hrvatskoj. U to vrijeme u čitavoj zemlji bijahu učestali prosvjedi protiv mađarske politike, a to će naposljetku dovesti do odstupanja Khuena Hedervaryja s banske časti. Napredna je omladina u *Zimskom suncu* prepoznala svoj politički i nacionalni *credo*. Zalaganje za očuvanje hrvatstva u Istri i buđenje nacionalne svijesti zagrebačka javnost, kao i ona u ostalim dijelovima zemlje, poistovjetila je s otporom mađarizaciji i mađarskoj politici. (nastavlja se)

BLAGOSLOVLJEN NOVI KRIŽNI PUT NA OTVORENOM

PIĆAN U nedjelju 17. svibnja 2015. blagoslovjen je novi Križni put u župi Pićan uz brojne sudionike. Petnaest je postaja. Povezuje dva sela – Pedrovicu i Rimaniće. Dugačak je jedan kilometar uz briješ. Nastajao je postupno u želji pojedinaca. Prvo mu je ostvarenje bilo u običnim stupovima od akcije. Ovaj sadašnji rese vrlo rijetke posebnosti: masivni komadi neobrađenih kamenih stijena s ugraviranim križem, brojem postaje i slikom na porculanu. Uklapa se u okoliš u netaknutoj prirodi bogatoj raslinjem, stijenama, šumskim plodovima u dubokoj hladovini. Petnaesta je postaja nasuprot kapelice podignute 2002. „U ČAST MAJKE BOŽJE, KRALJICE MUČENIKA, O 55.OBLJETNICI MUČENIČKE SMRTI SLUGE BOŽJEGA MIROSLAVA BULEŠIĆA.“ Na petnaestoj postaji nije ugraviran križ. On je nestao u slavi uskrsnuća. I blaženi Miroslav Bulešić proslavljen je u „vjernosti do kraja“. Ne samo u pulskoj Areni! U Pedrovici, na zidu, stoji kamena ploča-putokaz: KRIŽNI PUT –STAZA ZA DUŠU I TIJELO .A.D.MMXV. To je djelo u cijelosti izvedeno radom i finansijskom potporom „*onih doma i od domi*“. Dodite, vidite, osjetite snagu za dušu i tijelo! (vlč. Antun Kurelović)

BLAGOSLOVLJENA KAPELA U KUČIĆIMA

KRINGA U Kučićima, župa Kringa, 19. travnja 2015., na treću Vazmenu nedjelju mjesni župnik vlč. Stipan Bošnjak blagoslovio je kapelicu u obitelji Hrvatin. Kapelica je posvećena Majci Božjoj Kraljici obitelji. Na ulazu u kuću obitelji kapelicu je sagradila Nataša Hrvatin, majka obitelji, po svojoj zamisli, te da njenu obitelj nebeska Majka čuva i zagovara. (L)

Istarski svetci novoga vijeka

Sluga Božji Placido Cortese (1907. – 1944.)

O tac Placido Cortese žrtva je načističkog divljaštva, mučenik kršćanske ljubavi prema bližnjemu. Premda je umro davne 1944., crkvene su vlasti tek 2001. pokrenule postupak za njegovu beatifikaciju te je već iduće godine proglašen slugom Božjim. Vjerojatno mu se zamjeralo što se upuštao u suradnju s pokretom otpora, tj. kao da bi njegova smrt bila politički obojena. No, kad se malo bolje sagleda njegov život, otkriva se jedino njegova snažna ljubav prema čovjeku.

P. Placido rođen je 1907. u Cresu od oca Matea, Talijana, i majke Antonije, Hrvatice. Krsno mu je ime bilo Nicolo' Matteo. Do propasti Austrije pohađao je hrvatsku školu pa je tako naučio ne samo kućni talijanski nego i hrvatski jezik. Ta ga je činjenica dovela do aktivnosti da spašava ljudе raznih nacionalnosti i na kraju ponijela u smrt. Ušao je u red franjevaca konventualaca 1923., u vrijeme kad je franjevački samostan u Cresu pripadao Padovanskoj provinciji. Teološki studij završio je u Rimu i 1930. bi zaređen za svećenika u Lateranskoj bazilici. Iste godine slavio je Mladu

misu u rodnom Cresu. Budući da je imao novinarsku sklonost, odmah sudjeluje u uređenju poznatog časopisa «Messaggero di s. Antonio» u Padovi. Ujedno pomaže u isповijedanju hodočasnika. Potom su ga stavili za župnika jedne nove župe u Milanu, odakle se nakon tri godine vraća u Padovu za ravnatelja izdanja «Messaggero». Zauzet i okretan u poslu uspijeva povećati tiraž časopisa do 800 000 primjeraka. Bile su to teške godine fašističke diktature kad su u Italiji bile internirane mnoge osobe s područja Jugoslavije, osobito Slovenije. Kao poznavalac obaju jezika pomagao je mnogim internircima. Godine 1942. postaje duhovnik civilnog logora Chiesanuova blizu Padove, nazvanog «Piccola Jugoslavia». Tu pomaže ljudima koji su bili prisiljeni snalaziti se u tuđini. Pošto je bio divljanja nacista, neke su ga osobe uspjele nagovoriti za suradnju s Pokretom otpora u svrhu da pomaže ljudima. Nosi im poštu i hrano koju uspijeva unijeti u logor, spašava savezničke padobrance i sl. Provaljen od nekih «prijatelja», tj. dvostrukih špijuna, u listopadu 1944. uhvaćen je od gestapovaca i mučen u tamnici na Trgu Oberdan ne bi li odao ljudе s kojima je surađivao. Fratar je

u bunkeru tamnicy neprestano poluglasno molio, kaže jedan svjedok. Kidali su mu prste i mučili ga na sve načine, ali ih nije odavao. Jedan je njegov prijatelj zabilježio: «Fratru su gestapovci iskopali oči, odrezali jezik i živa ga zakopali.» Izdahnuo je u teškim mukama 3. studenoga 1944. P. Placido posmrtno je odlikovan od britanskog maršala Alexandra i od Čehoslovačke Republike jer je i njihove ljudе spašavao. Posebno su mu zahvalni Slovenci za sve što je za njih učinio. Za njegovu agoniju posebno se zainteresirao tršćanski Slovenac Ivo Jevnikar i došao do dragocjenih podataka o njemu. Konačno su i crkvene vlasti u Trstu započele proces za njegovu beatifikaciju jer je on žrtva ljubavi prema bližnjemu: «Bio sam u tamnici i pohodili ste me, bio sam gladan, dali ste mi jesti.» Također, kaže Isus: «Nema veće ljubavi od ove: da tko život svoj dade za prijatelje svoje.» Upravo je to padre Placido herojski izvršio, pa zasluguje da mu i Crkva oda priznanje.

Literatura: L.J. A. Maračić, Heroj i mučenik – Placido Cortese, Zagreb, 2001.

PULA Na daskama Istarskog narodnog kazališta u Puli, pred ispunjenim gledalištem, uprizoren je duhovni rock-mjuzikl „Život za život“. U subotu 16. svibnja, u Istarskom narodnom kazalištu Zbor Novo svitanje i Ansambl Kolbe iz Zagreba izveli su duhovni rock-mjuzikl inspiriran životom sv. Maksimilijana Kolbea, svetca iz Auschwitza. Gostovanje predstave u Puli ostvareno je posredstvom i organizacijom p. Đure Hontića, župnika i gvardijana Župe sv. Ivana Krstitelja u Puli, zahvaljujući njegovu kontaktu i ranjem djelovanju u Župama sv. Maksimilijana Kolbea i sv. Antuna Padovanskog u kojima su osnovani ansambl Kolbe i Zbor Novo svitanje. Te župe, kao i pulske Župe sv. Ivana Krstitelja i sv. Franje, pripadaju istoj provinciji, Hrvatskoj provinciji svetoga Jeronima franjevaca konventualaca. Izvođači su, angažmanom franjevaca domaćima, nakon predstave prenoćili po obiteljima Župe sv. Ivana Krstitelja, a sljedećeg su dana, u nedjelju, animirali misno slavlje u toj župi. Prikazivanje tog mjuzikla dio je niza biskupijskih projekata u sklopu Godine posvećena života.

Nakon svečanosti otvaranja krajem studenog prošle godine, Godina posvećena života obilježena je brojnim događajima, uz ostalo i sudjelovanjem redovnika i vjernika Porečke i Pulske biskupije na Nacionalnom susretu redovnika i redovnicu u Mariji Bi-

strici. Ovim se mjuziklom u Istarskom narodnom kazalištu htjelo približiti, ne samo vjernicima nego i ostalim građanima Istre, ovu tematiku, i na taj, kulturno-scensko-glazbeni način, približiti široj javnosti srž i smisao redovničkog života, o čemu život i žrtva sv. Maksimilijana govore izuzetno jakim i rječitim primjerom. Mjuzikl je podijeljen u devet prizora, koji kronološkim redom prikazuju život poljskog redovnika, franjevca konventualca, fra Maksimilijana (Rajmunda) Kolbea. Svaki prizor zaključuje jedna glazbena tema. Prizori su obogaćeni pripovjedačem i videoprojekcijama, u svrhu boljeg i potpunijeg informiranja gledatelja i lakšega doživljaja konačne poruke mjuzikla. Pripovjedač se predstavlja kao Franjo Gajowniczka, logoraš umjesto kojeg je Kolbe svojevoljno otišao u smrt. Mjuzikl je izvorno rađen na talijanskom jeziku i u originalu se pomalo razlikuje od prilagodbe na hrvatski jezik. Ponajprije svojim obimom. Talijanska verzija sadrži čak 18 songova i zamišljena je kao koncertni mjuzikl, bez scenskih dodataka. Također i naziv mjuzikla približno prati izvorni naziv na talijanskom «Fare della vita un dono» (Učiniti od života dar). Hrvatski naziv je „Život za život“. U mjuziklu veoma značajnu ulogu zauzima zbor. Na pozornici je stalno prisutan (okružujući glavni lik) i sudjeluje u svim događanjima, istaknut je te se nerijetko uključuje i zaseb-

nim tekstrom. On predstavlja Maksimilijanova djelo: Vojsku Bezgrešne, jučer, danas i sutra. U tome zboru, iz scenskih razloga, prevladavaju ženski likovi. Isti zbor predstavlja i grupu protuckvenih prosvjednika, kao i postrojene zatvorenike u logoru. Iz zabora se tek povremeno odvajaju pojedinci, koji uzimaju osobni lik i odgovornost: Sara, SS-oficir, osuđenici... (G. K.)

Hodočašće u Rim

Grupa vjernika iz župa Savudrija i svetišta M/B Žalosne Miz Murina bila je na hodočasničkom izletu u Rimu od 7. do 10. svibnja 2015. godine. Voditelj je bio svećenik dr. sc. Josip Grbac, a kao pomoćnika je na put pozvao svećenika dr. sc. Jerka Valkovića koji se rado odazvao jer mu to nije prvi put da ide s vjernicima ovih župa. Grupa se sastojala od pedeset osoba, a među njima je bilo i oko desetoro djece raznih godišta. Na put smo krenuli u četvrtak oko 21 sat da bismo uz nekoliko zaustavljanja pred Rim došli u jutarnjim satima. Nakon odmora, osvježenja i doručka u grad smo krenuli nešto prije 9 sati. Po dolasku na Trg sv. Petra razgledali smo baziliku od Svetih vrata, unutrašnjost, penjali se na kupolu te razgledali vrtove i *Grotte vaticane* gdje su grobovi papa. Nakon kraćega odmora za odmor i ručak krenuli smo pješice u razgledavanje stalih znamenitosti sakralnog i svjetovnog značenja u bližoj okolini. Nakon toga otišli smo u Istituto "Maria SS. Assunta" gdje smo bili smješteni tijekom cijelog boravka. Nakon osvježenja i večere otišli smo autobusom u obilazak nazvan "Roma di notte", u razgledavanje starog centra Rima, njegove prekrasne fontane i trgova. Drugi dan nakon doručka krenuli smo u mnogo ležerniji obilazak grada. Koloseum, slavoluk cara Konstantina, Fori imperiali, Forum romanum, Campidoglio, Piazza Venezia, Oltar Domovine, Aventim i još neka mjesta, a nakon ručka razgledavali smo bazilike sv. Ivana Lateranskog, sv. Pavla izvan zidina i još neke, i sve što one čuvaju kao relikvije, kao Scalasanta, Baptisterij, S. Croce in Gerusalemme, itd. Nakon toga otišli smo u obližnji Frascati gdje smo nakon razgledavanja mjesta imali večeru u tipičnoj gostionici uz "vino da Castelli Romani." Nešto prije pola noći vratili smo se u prenoćište. Sutra ujutro, u nedjelju, rano smo doručkovali, spakirali se i krenuli izvan grada prema katakombama sv. Kalista. Tu je slijedilo razgledavanje katakombi, služena je sveta misa u prostorijama katakombi kod izlaza, a nakon kratkog zadržavanja

krenuli smo prema gradu na Trg sv. Petra. Cilj nam je, kao i tisućama vjernika iz cijelog svijeta, bio prisustvovanje Angelusu. Sv. Otar Franjo izazvao je oduševljene svojim pojavljivanjem, svojom propovijedi, pozdravom vjernicima, između kojih je pozdravio i nas iz Hrvatske. Posebno je bio pozdravljen kada je svim prisutnim majkama na Trgu čestitao Dan majki. Nakon završnog fotografiranja kao uspomene na taj nezaboravni put hodočašća u Vječni Grad i susret sa Sv. Ocem, krenuli smo prema autobusu spremni za doma, gdje smo sretno stigli negdje prije ponoći. I na kraju mislim da dijelim mišljenje mnogih kako smo nakon ovog hodočašća ostali bogatiji za nezaboravan doživljaj Vječnog Grada, učvršćeni u vjeri i ljubavi prema bližnjemu i Svevišnjemu. (Marijan Grbac, jedan od sudionika hodočašća u Rim)

Hodočašće u Svetvinčenat

Uoči nedjelje Dobrog pastira i molitve za duhovna zvanja, u subotu 25. travnja, grupa hodočasnika iz župa Marčana i Laborika uputila se pješice prema Svetvinčentu, zajedno sa župnikom vlč. Jeronimom Jokićem. Prije odlaska na hodočašće pomolili smo se zajedno u crkvi sv. Antona te sa svojim osobnim nakanama i nakanom za duhovna zvanja prinijeli našu malu žrtvu pred Gospodinu da blagoslovi, "radnike u žetvi svojoj", a posebno one koji su tek kročili u Njegovo polje.

Naime, uskoro će biti godina dana kako je u župi Laborika urođila klica za duhovno zvanje kod 18-godišnjeg Tomislava Vojvodića, danas mladog bogoslova u Zagrebu. Doista je ovo velika milost za naše župe, Marčanu i Laboriku, u kojima se preko sto godina nije rodio svećenički ili redovnički poziv. Molitvom i pjesmom ušli smo u Svetvinčenat te se poklonili na grobu blaženog Miroslava Bulešića. Sa željom da se naše putovanje ovdje ne dovrši, već da ga imamo hrabrosti svjedočiti u našoj svakidašnjici, bili smo radosni što smo te subote imali prilike biti svjedocima vjere prolazeći kroz različita mjesta na putu prema Svetvinčentu. Spominjući se homilije preuzvišenog Oca biskupa, u svakom od nas živi Mojsije svjedočeći Gospodina na ovozemaljskom putovanju u različitim pozivima i na različitim stazama koje nam stoje na putu radi samo jednog razloga – da bi nas jednog dana dovele do Gospodina. (N. R.)

NOVE KNJIGE

Nedavno je u izdanju Porečke i Pulsko biskupije i poduzeća "Josip Turčinović" izišla knjiga "DR. JURAJ DOBRILA (1812. – 1882.) I STOLJEĆE KRSNE ZEMLJE (1912. – 2012.)", zbornik je to radova s Međunarodnog znanstvenog skupa održanog u Puli i Pazinu 25. i 26. listopada 2012. u povodu 200. obljetnice rođenja dr. Jurja Dobrile i 100. obljetnice Krasne zemlje.

Predgovor za knjigu napisao je porečki i pulski biskup mons. Dražen Kutleša u kujem se osvrnuo na značaj Dobrilina djelovanja i ulogu koju Dobrila zauzima u novoj povijesti Istre te navodi: "Svjetla točka u novoj povijesti Istre je svakako biskup mons. dr. Juraj Dobrila, rodom iz Velog Ježenja, nedaleko Pazina. Potporom siromašnih roditelja i drugih mogao se školovati. Bio je vrlo nadaren. Iskoristio je darovane mu talente i uspjeh nije izostao. Postavši svećenikom svoj je život i sve svoje sposobnosti stavio u službu drugih, osobito malenih, siromašnih, obespravljenih. Mogao je to još mnogo više kao biskup, najprije u Poreču, a zatim i u Trstu. U svom djelovanju bio je vrlo plodan. Brinuo se za duhovni život povjerenih mu vjernika, trudio se i borio za jednaka prava svih ljudi na područjima njegovih biskupija. Pripremao je i tiskao molitvenike i novine na hrvatskom jeziku. Nebrojeno mnoštvo mladih ljudi je upravo iz njegovih molitvenika naučilo čitati i pisati, jasno i Bogu se moliti. Vlastitim materijalnim sredstvima pomagao je i stipendirao mnoge mlade ljude, pomagao mnogim crkvama. Bio je dobročinitelj na svakom koraku. I kao takvoga ljudi iz Istre su ga pamtili i pamte ga još i danas. I dvjesto godina nakon njegova rođenja, njegov lik i njegova djela nisu zaboravljeni. I dalje ostaje svjetli lik i poticaj nama danas da se istinski založimo za potrebe drugih ljudi, osobito malenih, siromašnih i obespravljenih, jer mnogi takvi žive upravo u ovoj našoj sredini."

Knjiga nam donosi pregršt novih radova iz raznih aspekata Dobrilina djelovanja i svakako će biti zanimljivo i korisno štivo, ne samo za čitatelje iz Istre, već i za sve one koji žele još bolje upoznati prilike u Istri u Dobrilino vrijeme, u vrijeme napornih borbi za opstojnost hrvatskog jezika i Hrvata Istre.

Suzdavači su uz Biskupiju i "Josip Turčinović" d.o.o. još: Istarska županija, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Katedra Čakavskog sabora za povijest Istre Pazin te Državni arhiv u Pazinu. Urednik izdanja je prof. Josip Šiklić a recenzenti su akademik Franjo Šanjek, akademkinja Koraljka Kos, prof. dr. sc. Slaven Bertoša, prof. dr. sc. Lina Pliško (David Ivić)

NOVA IZDANJA U KNJIŽARAMA „JOSIP TURČINOVIC“ d.o.o. Pazin

Autor Renzo Bonetti: OBITELJ, VRELO ZAJEDNIŠTVA, Nove kateheze o ženidbi i obitelji

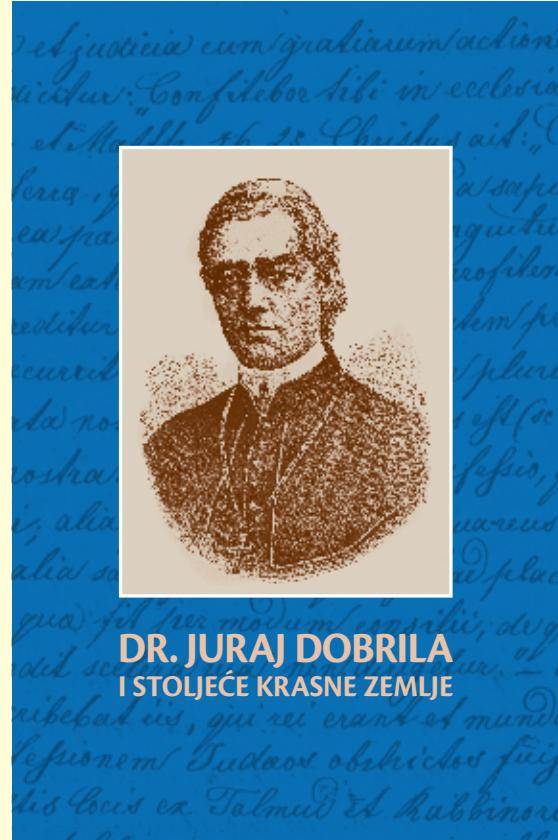
Naslov izvornika: Famiglia, sorgente di comunione

Hrvatsko izdanje uredio vlč. Milivoj Koren, preveo fra Alfonso Orlić, OFM.

Izdavač Novi svijet, Zagreb, i nakladnik „Josip Turčinović“ d.o.o. Pazin

REĐENJE

PULA U subotu 20. lipnja 2015. u pulskoj katedrali s početkom u 11 sati bit će upriličeno svećeničko ređenje svećenika Porečke i Pulsko biskupije.

**DR. JURAJ DOBRILA
I STOLJEĆE KRSNE ZEMLJE**

RENZO BONETTI

Obitelj, vrelo zajedništva

Nove kateheze o ženidbi i obitelji
Prefazione di don Sergio Nicollì

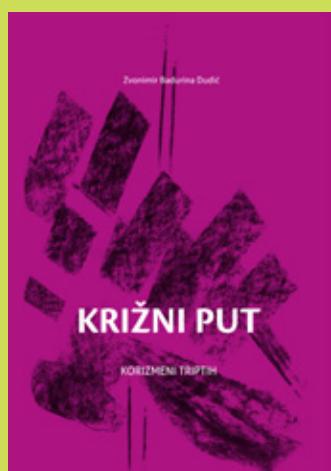
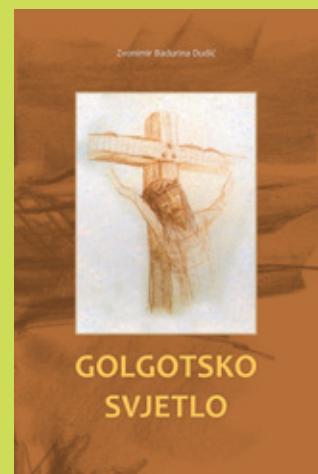

ŠIROKA PONUDA U KNJIŽARAMA "JOSIPA TURČINOVIĆA"

Izdavačka kuća JOSIP TURČINOVIĆ d.o.o., Pazin,
narudžbe tel. 052/ 624 342
Prodavaonice:
PAZIN, A. Kalca 2, tel. 052/ 621 082
PULA, Dantceov trg 1, tel. 052/ 216 498
POREČ, Eufrazijeva 22, 52440, tel: 052 451 784

KNJIGE KRIŽNOG PUTA

Radio Istra

Učka 96,9 - Pula 98,0 - Rovinj 88,0 - Buje 97,9
Umag 107,3 - Rabac 92,1 - Poreč 98,5

KAP ZA DOBAR DAN

- duhovna misao za bolji početak dana
- od ponedjeljka do subote u 06:30

PUTEVIMA VJERE

- središnja vjerska emisija
- petkom u 17:04

SUSRET S IZVOROM

- komentar nedjeljnog Evandelja
- nedjeljom u 8:30